Redacció i Administració:
Passeig de Gràcia, 24.—Telèfon 1451-A
Tallers d'impremta:
Barbarà, núms. 11 i 13.—Telèfon 1919-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

EDICIO DIARIA

Barcelona	2	Pts. mes
Península Ibèrica .	7'50	» trimestre
América llatina . .	8'50	» »
Altres països. . .	7'25	» »

LA PUBLICITAT

ANY XLVII.—NUM. 16,057.—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DISSABTE, 5 DE SETEMBRE DE 1925

VAL MES LLENÇAR UNA PEDRA A L'AZAR QUE UNA PARAULA.

L'ESTABILITAT DEMOCRATICA

Robert Michels, en el seu llibre "El partit polític en la democràcia moderna", constata un fet de la més gran importància: i és l'estabilitat que presenten els grups dirigents — les oligarquies, si voleu emprar aquest mot — dins els partits de base democràtica. En efecte: només cal resseguir amb la memòria els noms dels principals personatges i dels elements directius d'aquests partits, tant dels obreristes com dels burgesos, per adonar-se del caràcter estable de llur direcció personal. I vet ací com cau per terra un dels principals arguments contra el règim democràtic, o sigui que és causa d'inestabilitat en la direcció collectiva.

Els partits socialistes són probablement els qui presenten més accentuat aquest fenomen. Bebel a Alemanya, Hjalmar Branting a Suècia, Stauning a Dinamarca, Jaurès a França, Vandervelde a Bèlgica, Pau Iglesias a Espanya, han tingut o tenen una espècie de cabdalatge vitalici. Si examineu els noms dels membres assenyalats dels nombrosos Congressos nacionals i internacionals socialistes, hi trobareu gairebé els mateixos homes, i la major part de les altes i baixes són degudes a la successió de les generacions.

Estabilitat no vol dir immobilitat, ni en física ni en política. La permanència del nucli director no impedeix les renovacions ideològiques i tàctiques. I encara direm que en nombrosos casos els canvis d'orientació, el redreçament dels idearis i dels mètodes de combat no surten de la massa dels adherits, ans bé de la selecció directora. Les fluctuacions de l'obrerisme que en aquests últims anys s'han produït a la Gran Bretanya, a Itàlia, a Alemanya, a França, a Bèlgica, han estat obra, més que de la multitud obrera, de l'acció dels dirigents i de llurs dissensions i desavinences.

Certament, dins els partits democràtics veiem de vegades crisis internes, actes d'indisciplina, escissions, disputes. Però és que no veiem també la mateixa cosa, tan sovint almenys, dins els partits no democràtics? El partit legitimista espanyol, que té una base, no ja oligàrquica, sinó monàrquica, i és dirigit pel propi pretendent, ha tingut tantes crisis, divisions, baralles, dissidències i desercions com el més desgraciat grup republicà. El carlisme d'ahir i jaumisme d'avui, sotmès directament a les ordres del seu cabdill august, amb una organització jeràrquica muntada de dalt a baix, ha tingut menys estabilitat en la seva direcció efectiva que no pas el partit socialista obrer.

Qui pot dir, doncs, que la intervenció del poble, i el règim electiu, i la celebració d'Assemblees i Congressos — potser excessius —, fan forçosament inestable el govern de les collectivitats? L'exemple dels partits democràtics és una prova sòlida de la compatibilitat entre la democràcia i l'existència d'una direcció estable.

És veritat que si passem de la vida interna dels partits al govern de les corporacions públiques i de l'Estat, ja no ens apareix tan clar el fet de l'estabilitat democràtica. Ni el de l'estabilitat democràtica, ni el de l'estabilitat autocràtica. Però en la realitat concreta, l'estabilitat no és sempre un bé; la durada d'un règim o d'un govern no és sempre, per força, una cosa desitjable i satisfactòria. No hi ha dubte que el Govern bolxevista a Rússia i el Govern feixista a Itàlia són considerablement estables i durables. Ens en haurem de felicitar incondicionalment?

La política

UN AUTOGRAF DE L'ALCALDE DE REUS

En visitar l'ermita de la Verge de l'Abellera, a Prades, l'alcalde de Reus deixà en el llibre de la pròpia ermita el següent entusiasta autògraf:

"Desde la cima de esta montaña, el alcalde de Reus grita: Viva España!"

EN SERRA I MORET

Ahir matí, en un vaixell de la Trasatlàntica, emprengué el seu anunciat viatge a Buenos Aires En Manuel Serra i Moret, ex-alcalde de Pinedo i un dels elements directors del Socialisme català. L'acompanya la seva distingida muller.

Acudiren a acomiadar-los nombrosos amics i companys.

En Serra i Moret confia retornar a Catalunya pel maig que ve.

L'ALEGRE POBLE ESPANYOL

Fragments de l'article d'ahir del prestigiós senyor "Fernando", a la "Gaceta de Cataluña":

"El Directorio ha manifestado en una de sus últimas notas que "el pueblo español vive alegre".

Hasta aquí estamos conformes con el Directorio. En lo que no estamos por esta vez, y conste que lo sentimos, es en que esta alegría del pueblo español sea expresión, como dice también la misma nota de que "disfrute un bienestar hace tiempo no conocido".

Conste que no entramos, ni queremos entrar en si es verdad que disfruta ese bienestar no conocido hace tiempo.

No es eso lo que vamos a comentar.

Disfrute o no disfrute el expresado bienestar, y háyalo conocido o no lo haya conocido en tiempos anteriores, lo que nosotros queremos observar ahora, es que su estar, porque aún sin ese bienestar, el pueblo español ha acostumbrado a estar siempre alegre.

Y ese ha sido precisamente su defecto...

El pueblo español empezó pidiendo "pan y toros" y acabó por conformarse con los toros y sin pan.

Con la misma inconsciencia es probable que llegue también a conformarse sin el pan y sin los toros.

No es lógico, por lo tanto, satisfacerse con la alegría. Es preciso investigar si se trata de la alegría del fuerte o de la alegría del débil."

Converses filològiques

Molts són els que, tot mirant-s'hi quan escriuen en català, parlant no s'esforcen gens a llevar de llur llenguatge les defectuositats més grolleres. No pensen que pel fet de tolerar-se en el llenguatge parlat un mot o un gir dolent, correm el perill que aquest sigui reprès per la llengua escrita. Si millorem la llengua escrita, cal fer-ho amb la pretensió que els milloraments d'aquesta transcendeixin a la llengua parlada, sempre amb la temença que, mentre aquesta perduri plena de defectuositats i castellanismes, ha d'entrebancar fatalment la marxa ascendent de la llengua escrita: allò que diem a cada moment forçosament traspuarà, un dia o altre, en la nostra llengua escrita.

Segurament cap bon escriptor no empra, quan escriu, el *gir tenir que fer-hò*; però en coneixem algun que, parlant, no en diu d'altre, exactament com qualsevol *jove bien* de Barcelona. Per què el tal literat no s'esforça a corregir-se d'aquest vici? Evidentment el seu parlar no hi guanya res; però, el que és pitjor: està segur que, emportat pel costum de dir aquell gir, no li esdevindrà d'emprar-lo alguna vegada en els seus escrits? Els defectes, cal extirpar-los no solament de la llengua escrita, sinó encara de la llengua parlada.

P. Fabra

EE. UU.

LA CATASTROFE DEL "SENANDOAH"

París, 4. — Comuniquen de Cambridge (Estats Units), que en la catàstrofe del dirigible "Shenandoah" hi ha hagut dotze morts, entre ells el comandant de l'aeronau.

Segons altres informacions, el nombre de morts és de quinze i el de ferits dinou.

La catàstrofe no és deguda a cap defecte de construcció del dirigible, sinó a l'huracà que l'arrossegà, partint-lo en dos trossos. Un dels trossos caigué a Ava (Illinois), i l'altre deu milles més enllà.

El "Senandoah" havia estat recentment armat amb deu ametralladores. — Havas.

EL CONDOL DE FRANÇA

París, 4. — El Ministeri d'Afers estrangers ha tramès un telegrama de condol al Govern de Washington, amb motiu de la pèrdua del dirigible "Shenandoah". — Havas.

RUSSIA

EL TRIBUNAL DE CLASSE

(DEL NOSTRE ENVIAT ESPECIAL)

Moscou, agost.

L'Estat rus d'avui suposa que l'organització judicial, en els països capitalistes, és un Tribunal de classe, i que la independència de la Justícia—així com la independència de l'Estat — és una pura aparència. L'Estat capitalista — diuen a Moscou—és l'instrument de la burgesia per dominar la classe obrera. A Rússia, on els principis són antipòdics, es considera que l'Estat rus és l'instrument de la classe obrera russa per dominar la burgesia. I això durarà fins el dia en què, desaparegudes les classes, desaparegui l'Estat.

Amb els Tribunals, passa el mateix: l'organització judiciària russa és un instrument de la classe obrera per dominar la burgesia. Els russos, no semblen pas disposats, per justificar la seva justícia de classe, de tapar la seva sinceritat que fàcilment pot ésser qualificada de cinisme, amb la bandera de la independència de l'organització judicial.

—*Nosaltres*—em deia un comunista en un moment de cordialitat—perseguim un fi diferent de la burgesia, un fi contrari. Ens valem, però, dels mateixos mitjans. El que hi ha, només, és que nosaltres tenim força suficient per parlar clar i per ensenyar les cartes.

(Diré tot passant, que a Rússia cada vegada que l'inevitable fons d'hipocresia occidental que hom porta xoca amb la franquesa i el descarnament que formen la base actual del país, es produeix una sensació de dolor barrejada de repulsió que posa el pèl de punta. El mateix els passa davant dels estrangers als russos comunistes. La insolidaritat psicològica de la Rússia comunista i de l'occident capitalista és total fins en les persones més ben disposades per comprendre el capgirell fantàstic que ha fet Rússia.)

Actualment, però, la normalitat judicial és cada vegada més forta i la revolució ha creat una legalitat. El lector ha de tenir en compte que Rússia s'ha trobat, de 1918 fins a 1922, sense gairebé cap llei fonamental escrita invocable. Els jutges tenien ordre de jutjar en aquesta època segons el "sentit comú socialista i el bon sentit revolucionari". La fórmula espanta, perquè comporta tanta dilatació, però no és pas nova. És una forma típica de les èpoques de revolta, governades per la preocupació de salut pública i per mantenir, per tots els mitjans, la classe revolucionària, al Poder. Una mica d'aquesta gran amplitud s'ha conservat en els nous Còdis. Ja diguérem, en parlar del decret fonamental del comerç privat, que el principi interpretatiu de les lleis radica en la necessitat primordial de defensa re l'Estat contra els drets individuals.

A l'època del comunisme de guerra i en el moment de la transició amb la nova política econòmica, la característica judicial més forta fou la pluralitat de Tribunals. Hi havia la jurisdicció militar, la jurisdicció de transports, la jurisdicció agrària, els Tribunals populars que es reunien en sessions extraordinàries, jurisdicció d'arbitratges, etc. El desordre interior i la feblesa del règim imposava mitjans de defensa sumaris i brutals. Els transports, per exemple, havien arribat a un grau de marasme i d'afluixament absolut. En el moment que calgué fer tornar a marxar els trens s'imposà la creació d'un Tribunal dotat de facultats activistes i contundents. Els transports eren sabotejats, la indisciplina floria a tot arreu, la irresponsabilitat era absoluta. La jurisdicció de transports posà els trens en marxa a còpia de condemnes a mort. En aquest punt, el règim revolucionari rus ha batut tots els records, ha superat totes les possibilitats, ha escrit una de les planes més dramàtiques i trasbalsadores de la història.

Tothom ha sentit parlar de la Txeca (Comissió extraordinària per combatre l'especulació, la contrarevolució i els delictes dels funcionaris). La Txeca era una policia de caràcter polític que detenia, jutjava i executava, essent jutge i part, i sense publicitat de cap ordre. El G. P. U., que ha substituït a la Txeca, pot encara detenir una persona i adeerir-la a la presó preventiva per un termini de tres mesos; però tota persona ha d'ésser, abans de condemnada, jutjada per un Tribunal públic, independent de la policia. En molts països que hom anomena "civilitzats", l'Estat es val per defensar un ordre de coses que la generalitat considera com absolutament fracassat, de mitjans tan brutals—si no són pitjors—com aquests.

A Rússia hi ha avui una Constitució, un Codi civil, un Codi Penal, un Codi del Treball, etcètera. S'està formant ara un Codi comercial. El règim anterior ha passat a la història. L'organització judicial comporta quatre instàncies: el Jutge popular, el Tribunal popular compost per un jutge i dos assessors, el Tribunal provincial i el Tribunal Suprem de la Unió, amb el seu Collegi. Aquest darrer està format per representants de les Repúbliques federades.

El jutge soviètic no té pas la figura del nostre magistrat. La nostra magistratura és una casta apart, tancada, que té la missió sibil·lina d'interpretar i de fer llum en el laberint complicat de les lleis, i de dir l'última paraula. L'aspiració final dels directors de la Rússia d'avui seria d'arribar a que tots els jutges podessin ésser d'elecció popular, responsables i amovibles. És l'aspiració final de tota l'organització burocràtica russa, com veurem més endavant. En aquest punt, però, l'ideal no ha pas estat realitzat per ara i tant. D'elecció popular només hi ha a Rússia els assessors del Tribunal popular. El jutge popular, els presidents dels Tribunals populars, els Tribunals provincials, es nodreixen amb personal permanent, certament no pas organitzat en magistratura, però governat, de fet, per uns principis de casta. Aquests principis són els del Partit comunista. Es gairebé impossible no topar, en els llocs importants de l'organització, amb un comunista.

Tinc a la vista les presents estadístiques. Sobre un total de 1.643 jutges populars hi trobo, des del punt de vista de la procedència: 438 obrers (26 per 100), 812 pagesos (49 per 100) i 393 intellectuals (24 per 100). D'aquests 1.643 jutges, 987 són inscrits al Partit comunista.

Sobre 46 presidents de Tribunal, 17 són obrers, 16 pagesos i 13 intellectuals. Sobre 88 suplents de presidents de Tribunal, 23 són obrers, 42 pagesos i 23 intellectuals. Presidents i suplents pertanyen tots al Partit comunista.

De 432 membres dels Tribunals provincials, 146 són obrers, 156 són pagesos i 130 intellectuals, i de la totalitat 331 pertanyen al Partit comunista.

Els principis que presideixen la vida de l'Estat i la vida social, en aquest país, donen a l'advocat una funció diferent de la que té a casa nostra. Un ciutadà no té necessitat d'anar a consultar un advocat al seu despatx particular, perquè aquest ciutadà, si està sindicat, es troba que el Sindicat té un consultori jurídic a la seva disposició; si és funcionari es troba amb un consultori a l'oficina; si és membre d'una Cooperativa es troba amb un consultori a la Cooperativa; si és pagès es troba amb un consultori al Soviet local etc. Ni els metges poden traficar amb la salut ni els advocats amb la raó o el tort dels altres. Són, purament i simplement, uns treballadors responsables que guanyen el salari 17.

Josep Pla

Demà:

Rússia

UNA PRESÓ: SOKOLNIKI

per Josep Pla.

La campanya del Marroc

EN UNES DECLARACIONS, EL GENERAL PRIMO DE RIVERA DIU QUE LES TROPES RIFENYES COMPTEN AMB CENT CANONS I 60.000 FUSELLS, I QUE LES CABILES HAN DEIXAT D'ESSER AUTÒNOMES, ACOLLINT-SE A UN SOL COMANDAMENT

EL COMUNICAT OFICIAL DIU QUE, COM QUE L'ENEMIC ATACA, ES CONTINUA COMBATENT A LA ZONA OCCIDENTAL

Madrid, 4.—El corresponsal d'"A B C" a Tetuan, trames les següents declaracions del general Primo de Rivera:

"El moment actual del problema del Marroc a Espanya és difícil.

Difícil perquè demana un gran esforç, si bé aquest estava preparat suficientment en homes i diner, i per tant no alterarà sensiblement la nostra situació econòmica.

Està clar; perquè si no fem aquest esforç per afeblir l'enemic, aquest anirà amb la seva moral creixent i multiplicant la seva audàcia, i si es relaxés alguns dies l'elevadíssima moral de les nostres tropes, la situació de tres ciutats i comunicacions del protectorat no seria bona i qualsevol ruptura del front seria possible, i no hi ha perquè assenyalar la seva gravetat.

No són els morts d'avui els de 1907, ni els de 1911, ni els de 1913, ni tan sols els de 1921. Perquè d'aleshores ençà ha començat a pujar la personalitat i a rebre encoratjaments i grans recursos en homes i diners de molts llocs, i ultra una direcció tècnica i de marca molt definida, i encara quelcom més important.

Les cabiles han deixat d'ésser autònomes, acollint-se a un sol comandament i obeint sota una autoritat que manté la més severa disciplina.

Així els cent canons i seixanta mil fusells que posseeixen els moros avui de la zona del protectorat espanyol, obeeixen a un comandament i responen a un pla.

Aquesta seriosa organització militar s'ha de vèncer, com més prompte possible, perquè d'altra manera se n'enfortiria molt, i l'esforç precís per abatir-lo, més tard hauria d'ésser major.

Tot Espanya, llevat raríssimes excepcions, així ho comprèn i s'assoleixen les conseqüències fatals d'una debilitat o titubeig del Govern en aquestes circumstàncies.

Problemes són aquests que com epidèmia o malaltia es presenten fatalment en la vida dels pobles.

Els que passem del mig segle d'edat, i els que hem viscut en la pròpia pàtria, els hem conegut igualment difícils en altres grans nacions.

Anglaterra en poc temps, no sols ha sofert la gran guerra, sinó la dels bòers al Sud d'Africa i la de Secessió a Irlanda. Més no poos enutjosos incidents a l'Índia i a Egipte.

Així és i serà la vida mentre la humanitat no la transformi d'una manera radicalíssima, la qual cosa em sembla que va per a lluny.

LES DECLARACIONS D'ABD-EL-KRIM

LA RESPOSTA DE M. PAINLEVE

París, 4.—El cap del Govern, M. Painlevé, interrogat sobre les declaracions d'Abd-el-Krim, publicades ahir a "Le Matin", ha recordat que es féu tot l'humanament possible per restablir la pau, però el silenci d'Abd-el-Krim i la intransigència d'alguns dels seus emissaris ens obligà a contestar enèrgicament a la infame agressió rifenya. — Havas.

M. POINCARÉ DIU QUE NO FOU SOL·LICITAT PER ABD-EL-KRIM, PERO TAMPOC L'HAURIA REBUT

París, 4. — Un redactor de "Le Matin" ha interrogat a M. Poincaré sobre la situació al Marroc.

M. Poincaré ha manifestat que no recordava haver estat sol·licitat en 1923 per emissaris d'Abd-el-Krim. Per altra part, ha afegit, no els hauria rebut, perquè als meus ulls només s'hauria tractat de la delegació d'un cap rebel a l'autoritat del soldà espanyol. Aquestos emissaris no haurien pogut ésser rebuts per mi sense el consentiment del Govern espanyol, consentiment que, com pot suposar-se, el Govern de Madrid no hauria donat de bona gana. — Havas.

S'ESTABLEIX L'ENLLAÇ DELS DOS EXERCITS

Tetuan, 4. — Està acordat l'enllaç de tots dos exèrcits com a factor necessari en l'execució dels acords adoptats en la conferència de Madrid.

Ha començat a funcionar el servei de relació entre les oficines d'informació de totes dues zones.

S'ha muntat un pont entre Arbaua i la Comandància d'Alcazarquivir per al tramesiment ràpid de notícies relatives a la situació al camp rebel i als objectius de la tasca política de l'enemic i els seus resultats.

Ara s'establirà l'enllaç de tots dos exèrcits respecte a llurs quarters generals i en virtut d'això, dos oficials de l'Estat Major francès aniran amb el general Primo de Rivera i altres dos oficials espanyols aniran amb el general Pétain, perquè d'aquesta manera puguin desenrotllar-se simultàniament els plans elaborats.

COMUNICAT OFICIAL ESPANYOL

PER ATACAR L'ENEMIC ES CONTINUA COMBATENT A LA ZONA OCCIDENTAL

Parte oficial de guerra:

Durant el transcurs del dia s'ha seguit combatent amb intensitat al front occidental, per continuar hostilitzant l'enemic les nostres posicions que han estat reforçades i ajudades per les columnes mòbils.

Les nostres bateries i avions han batut eficaçment els emplaçaments de l'adversari.

En la resta de la zona sense res de nou.

UN LLIBRE DE PERE COROMINES

"A RECÉS DELS TAMARIUS"

Si haguéssim de classificar les narracions contingudes dintre d'aquest llibre segons un ordre de preferències, no vacillaríem a collocar en primer lloc "La dona lletja". És el quadro més ben reeixit. Dintre d'un ambient descrit amb pinzellades justes i poc insistents s'esdevé una tragèdia grotesca, molt punyent i sobretot molt humana; les seves gradacions, encara que ràpides, són seguides i explicades. Assistim alhora a un procés interior i a un espectacle extern. El to, repetim, és just que no ho pot ésser més. Aquell dalder amorós que viu de mentides i es desvergonyeix a la mort del seu ídol, centra perfectament l'interès del lector; i cada personatge accessori hi juga un paper, hi barreja un matís en harmonia amb la tònica general entre sarcàstica i piadosa, més piadosa, però, que sarcàstica. És una tragèdia d'amor carnal i de cara trista.

Però, per bé que no tan perfecta, segons el nostre parer, "La sèptima simfonia" és més rica en significacions. És a dir, Pere Coromines hi ha posat més del seu. Des de coses elevades, com és ara l'exaltació de certes valors morals, fins a confessions detallístiques, com per exemple, quan diu: "El cas és que el bigoti d'espesses i atrevides guies de l'Arnau, donava a la seva fesomia un bell aire de resolució baronívola." Evidentment, aquest elogi, en ple 1925, del bigoti d'"espesses i atrevides guies" és un desafiament a la moda, prou important perquè l'autor l'hagi pogut llençar sense que sortís del fons d'una consciència i d'unes convicccions prègonissimes.

Després, com diguérem en l'article anterior, en aquesta narració es poden seguir les evolucions de diverses consciències davant dels casos d'un atzar. Es, doncs, una veritable novella. L'argument és molt ben vist i és presta a desenrotllaments força interessants. No obstant, en llegir la novella sentiu un no sé què que us desconcerta. Es que la novella està escrita en llenguatge líric.

El fet del llenguatge, de l'estil sia com sia, alt o baix, primmirat o deixat, afectat o natural, és un fet massa important perquè es pugui deslligar de la concepció general de l'obra. Així és, doncs, que quan en una novella penetra aquella velocitat i aquell fenòmen líric, no és que aquest to sigui imposat lliurement pel que escriu, sinó a l'inrevés, vol dir que l'autor, dintre de la seva concepció, s'ha vist tarat d'aquell liriasme. Això descentra completament l'atenció de l'autor dels punts realment novellables del seu argument; el comentari vibrant se substitueix a cada punt a la matèria humana que hauria d'anar sense comentaris. El cavall alat Pegàs, corcer de la Poesia, no s'avé d'anar al pas pels laberints d'una acció sobretot novellesca; car la novella precisament es proposa d'alentir la seva marxa de manera que a un màximum d'interès correspongui un màximum de lentitud i plenitud de matèria.

Les psicologies que surten a la "Sèptima Simfonia" —són humanes i belles, un poc idealitzades, això sí. Sobretot aquella Júlia, primer tan innocent i després tan concirosa. Primer, que fins ignora l'amor quan li truca al cor, i després quan se li revela l'amor que havia sentit per Arnau, en aprendre el que és la vida en braços d'un altre home que és marit seu. Arnau és un xic incoherent, o almenys no està tan ben explicat; hom no sap si és un cas d'energia o d'abúlia, o si és un optimista que finsix fracassant o bé un pessimista mort. Però pel món es veuen també homes així tan deslligats, i fins alguns d'ells fan força camí en la vida. Els personatges secundaris en aquesta novella queden un xic desencaixats i un que hauria d'ésser més ben dibuixat, pel lloc que ocupa, el marquès de Vallgorguina, resulta fred i encarquerat, ni cuca ni ocell, desentonant de totes aquelles ànimes flonges.

Tota la força de la narració està en el conflicte entre la moral estricta dels personatges i la força d'una amor inestroncable. El triomf és de la moral. És una novella d'adulteri refusat.

"Tu no ets sols un ésser de carn i ossos, sinó un feix de principis morals que són tan inseparables de la teva substància com de la flor ho és el seu perfum. Si destruíxen la teva unitat moral, no quedarà de tu més que la rossa de la còrpora, pastura de vicis, fètida arna de corrupció."

Vet aquí la conclusió on arriba el protagonista de l'obra. Pere Coromines és un novellista que cerca en la moral un ressort de l'acció. Contra el que algú pugui dir, jo no ho trobo gens censurable. Gran novellistes (no ens cal citar noms), gairebé tots, qui sap si tots, han estat moralistes. Donada l'índole de la novella que tracta d'homes i de llurs costums (en llatí "mores"), és evident que sempre adquireix una significació moral o altra.

Però en el nostre cas concret ens trobem que l'interès principal de la novella no està en el triomf de la moral dins l'ànima del protagonista, per bell que sigui, si no en l'explicació puntual, seguida i palpable de com dintre de l'home, a través de quins conflictes s'ha pogut vèncer la inclinació malèvola; car un triomf, si no es té present la batalla que l'hagi precedit, més aviat sembla una mixiganga.

En una paraula: el liriasme portat a la novella es menja, sota les seves fumeroles, la matèria. I en la novella cal un cert gruix de matèria si ha de complir amb la seva finalitat estètica. Un exemple ho farà assolible; si jo explico a un amic que he anat a fer un tomb per la Diagonal, amb aquestes senzilles paraules en tindré prou. Però si en una novella em convé que un personatge volti per la Diagonal, l'hauré de descriure pel camí amb els objectes que va trobant i amb les coses que va pensant, suggerides per la seva passejada i que facin allusió al procés que ell juga en la suposada novella. Per això, en deplorar que la lluita interior de l'ànima dels protagonistes de "La Setena Simfonia" no estigui prou detallada, mai no hem volgut dir, que un home no la pugui entendre ni seguir; sinó que no està representada vivament, com creiem que convé al gènere narratiu.

Es defecte molt corrent dels que escriuen novelles a casa nostra, en el nostre segle, de fer córrer el temps i els esdeveniments amb uns breus passatges carregats de prettèrits imperfectes. La novella vol més l'ús del temps present.

Sobretot cal tenir en compte que l'art no és cap àlgebra, per relacions que pugui tenir amb la matemàtica. L'art és més aviat com la naturalesa que d'una manera aparentment lliure i arbitrària crea les coses amb una harmònia que després la matemàtica ve i confirma.

De les altres narracions, "La casa dels podalls", "Supèrbia", són interessants i amenes. El conte fantàstic de "les oques" és tendre i delicat de fantasia; fa pensar molt en la manera d'Andersen. Ara, "El gresol de les ànimes", per què no dir-ho?, Pere Coromines és un escriptor de prous mèrits perquè no li calgui indulgència. "El gresol de les ànimes" ens estranya veure'l en aquest volum. És una mostra d'aquell gènere rural idíl·lic passat de moda, per sort. Aquells pagesos tan inexactes, els jaios, la néta, el sagal i el rabadà, i tota l'andròmina.

A més, voldríem retreure a l'autor per què en mig del seu bell català, que usa com a emperdanes, hi barreja aquell mot intolerable de "hermós"; entre la pàgina 209 i la 211 hi surt repetit tres cops, i aquelles dotze vegades en tota l'obra. Resulta un misteri el per què.

No voldríem que aquestes observacions, fetes com hem dit abans amb un simple criteri d'oportunitat, semblessin a ningú que volem desmerèixer aquell llibre saborosíssim, complex i meestrivolament escrit que es diu "A recés dels tamarius". Si hem assenyalat algun extrem en el qual no coincidim amb el seu il·lustre autor, en canvi no deixem de reconèixer les altes valors estètiques, cordials i morals que l'ornen del començament a la fi.

Rosend Llates

COTITZACIONS DEL 4 DE SETEMBRE DE 1925

BORSI, MATI

	Obra	Alt	Baix	Tanca
Nord	80'85	80'85	80'60	80'65
Alacant	72'25	72'25	72'15	72'15
F. C. Metrop.				

BORSA, TARDA

Nord	80'75	80'80	80'30	80'50
Alacant	72'00	72'30	72'00	72'30
Aigües	116'50	116'50	116'25	116'25
G. Metrop.	68'00	68'00	64'50	64'50

BORSI, NIT

	Obra	Antr.	Baix	Tanca
Nord	80'70	80'75	80'70	80'75
Alacant	72'35	72'40	72'35	72'40
F. C. Metrop.	73'00	75'00	73'00	75'00

BORSA, MADRID

	Com.
Interiors	70'30
Amortitzable 4 %	88'00
Amortitzable 5 %	95'00
Exterior 4 %	
Banc d'Espanya	574'00
Banc Esp. de Crèdit	
Banc Esp. Río Plata	51'00
Banc Hispano-Amer.	
Tabacs	228'00
Sucres P.	109'00
Sucres O.	
Cèdules	
Nord	406'00
Alacant	360'00
Francs	32'85
Lliures	

COMPLEMENT DE COTITZACIO

	Corrt.
Tract. 7 %, 1921	103'25
Tract. 7 %, pref.	131'00
Esp. de Colonitz. 6 %	85'00
Stat. Gallega d'Elec. 6 %	99'25
G. T. Barna. 6 %	99'50
U. N. de Llevant	96'00
Forces Motrius 6 % 1923	70'50
G. M. Bascos 6 %.	90'00

	Corrt.
Ajunt. València 6 %.	97'50
A. Sevilla 1920.	95'
Ajunt. Sevilla 1923	95'00
Cim. A. "Sanson".	99'00
Comp. Telefònica Nac. d'E.	96'50
B. H. d'Uruguai.	123'00
A. de Badalona.	95'00
C. d'El. i G. Lebon.	93'50
C. Trasatlàntica 5 1/2 %	96'25
Ac. Tramvies Pref. 7 %.	00'65

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Empréstit 1914	74'00
" 1920	72'50
C. C. Comunal.	72'50*

DIPUTACIO DE BARCELONA

Diputacions velles.	78'00
Diputacions noves.	75'50

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Emissió semestre	77'35*
" 1906 B.	79'75
" 1906 C.	79'25
" 1907 D.	78'25*
" 1910 D.	78'25*
" 1912 B.	78'00*
" 1912 E.	75'00
" 1912 F.	72'50
" 1913 B.	78'50
" 1916 B.	78'50*
" 1917 B.	78'65
" 1918 B.	79'00
" 1919 B.	78'75
" 1920 B.	78'50*
" 1921 6 %.	98'00
" 1922 6 % Exp.	98'00
Eixampla 1899	98'50
" 1915	89'00
" 1907	91'35
Bons Reforma	83'00*

PORTS

Barcelona. 1905	94'00*
" 1908	98'50*
Melilla	99'75
Sevilla	90'25
Gijón-Musel	93'50*

DIVERSOS

Marroc 5 %	81'25
B. Hipotecari 5 %	98'35*
" 6 %	108'50*
Caixa d'Emissions	85'50

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4 % A.	70'50
" " B.	70'50
" " C.	70'50
" " D.	70'45
" " E.	70'45
" " F.	70'55*
" " G. H.	69'75
Exterior 4 % A.	84'90*
" " B.	84'90
" " C.	84'90
" " D.	84'75*
" " E.	84'70
" " F.	84'60
" " G. H.	84'50
Amortitzable 5 % A.	95'20
" " B.	95'10
" " C.	95'20
" " D.	94'00
" " E.	95'15*
" " F.	95'10*
O. Tres. C. 1929 A.	109'50*
" " C. B.	102'55
" " F. 1927 A.	102'25*
" " F. " B.	102'20
" " A. 1928 A.	102'60
" " A. " B	102'60
" " N. 1928 A.	102'25*
" " N. " B.	102'15

OBLIGACIONS I FERROCARRILS

Nord 1.a hip. 3 %	69'15
" 2.a " "	66'35
" 3.a " "	66'25
" 4.a " "	66'00*
" 5.a " "	66'00
Pamplona	66'50
Prioritat	70'50
Astúries 1.a	67'25
" 2.a	65'25
" 3.a	65'25*
Lleyda a Reus	69'00*
Segovia 3 %.	61'31*
Almansa 4 %.	76'35
" Adherides	67'00
Sant Joan 3 %.	68'00
Alsasua 4 1/2 %.	84'00
Osca 4 %.	76'50
Nord 6 %.	104'60
Nord 5 1/2 % Val.	98'25
Alacant 1.a 3 %.	84'00
" 2.a 3 %.	81'00
" 3.a 3 %.	80'50
M. S. A. A 5 %.	95'25*
" B 4 1/2 %.	79'25
" C 4 %.	71'50
" D 4 %.	71'50
" E 4 1/2 %.	79'00
" F 5 %.	88'65*
" G 6 %.	101'75
" H	96'25
" I	102'00
Frances 3 1/4 %.	55'00
" 3 1/4 %.	50'65
Directes 3 1/4 %.	54'50
Badajoz 5 %.	99'00*
Orense primitiva	37'00*
Orense prioritat 3 %.	60'50*
Andal. 1.a fix 3 %.	59'15
" 1.a variable.	40'15
" 2.a fix 3 %.	54'75
" 2.a variable.	38'15
A. 1907-B. 4 1/2 %	58'35*
Andalusos 6 %.	97'75
Secundaris 4 %	61'50
Manresa-Berga 5 %	87'50*
Aux. Beasain 6 %	95'50
Sarrià a Barna. 6 %	100'50
Fer. Catalunya 5 %	88'50
Idem Idem 6 %	101'25
F. C. Catalans vells	100'00
F. C. Catalans nous	92'50
Tànger a Fez 6 %	95'35*
Cremallera 6 %	102'50*
Gran Metro 6 %	92'50
Tranversal 6 %	92'50

TRAMVIES

C. de Tramv. 4 %	76'00
Idem ídem 5 %	88'75*
Tramv. B.E.C. 4 %	75'50
Tram. B.E.C. 5 %	99'50*
" St. Andreu 4 %	75'50*

AIGUA, GAS, ELECTRICITAT

C. B. d'E. 1913 5 %	89'00*
" " " 1920 6 %	100'00*
Unió Elèctrica 6 %	98'50
Aigües Barna. 5 %	87'50*
" G 6 %	100'00
" València 6 %	95'00
Catalana Gas i Elec. E 4 1/2 %	75'85
" F 4 1/2 %	75'50*
" G 6 %.	95'00
" Bons 6 %	92'75
Energia 5 %.	87'50*
" 6 %.	97'00
" Bons 6 %	93'50
S. P. F. Mot. 6 %	71'00*
" " " Bons 7 %	77'50*
H. A. Elect. 5 %	101'65
" " " 6 %	112'50*
C. Fluit Elct. 6 %	66'00
C. Mall. Elct. 6 %	35'00*

NAVIGACIO

Trans. 4 %	87'00
" 6 % 1920 v.	102'00
" 6 % 1-22 n.	104'25*
Esp. Cons. Nav. 6 %	95'25*
Esp. Cons. Bs. 6 %	98'00

CIMENTS I CARBONS

Asland 6 %.	96'50
" 7 %.	101'00
C. i C. Freixa.	
Hull. Espanyola 6 %	100'25

CONSTRUCCIO

F. d'Obres 4 1/2 %	84'25*
" " 5 %	81'25
" " 6 %	93'00
Cons. i Pavim. 6 %	73'00

OBLIGACIONS DIVERSES

Prodt. Pirelli 6 %	93'50
Colònia Guell 6 %	95'50*
Potasa Súria 7 %	102'85*
Regam. Ebre 5 %	82'85
" Llevant 6 %	97'75*
" Bons 6 %	94'75
Regam. S. G. 6 %	80'00*
Teneria Mod. 7 %	94'00
Alts F. d'And. 6 %	83'00
Sucrera Esp. 6 %	98'75*

ACCIONS

Banc d'Espanya.	574'00
Crèdit i Docks.	185'00
Orense Vigo	18'20
Andalusos.	62'00
Canal Ebre	29'00*
Catalana D	55'00*
" E	61'00*
" F pf. 6 %	79'50
Aigües Barna. o.	115'75
" " difs.	78'00*
C. H. A. Elect. A.	365'00
C. Gl. Tabacs F 1.a	269'00
" " " F 2.a	236'00
C. Trasatlàntica O.	55'00*
" " P.	55'00*
Espanya Industrial.	162'00
U. Metal·lúrgica P.	69'00*
Autòmnibus S. A.	49'00*
Hispano-Suïssa	135'00*
Salat O	61'00*
Hulleres	106'00
M. i Sondeigs P.	6'00*
Indústries Agrícoles	176'00
Olot a Girona	50'00*

BORSA DE PARIS

Interior esp.	189'00
Exterior 4 %.	256'00
Banc Espanyol	151'00
Ac. Alacant	1,100
Ac. Andalusos	970'00
Obs. Càceres var.	789'00*
Accions Nord.	12'45
" " 1.a	1,020*
Pamplona 1.a	970'00*
Barcelona 1.a	771'00*
Astúries 1.a	985'00*
" 2.a	945'00*
Tabacs Filip.	4,055
Riotinto	4,400
Renda franc. 3 %	46'65
" " 5 %	59'95
Nord 2.a sèrie	1,008
" 3.a "	980'00
" 4.a "	910'00
" 5.a "	970'00
Lleydes	982'00
Astúries 3.a	968'00
Priorat.	891'00
Pamplona esp.	955'00
València Utiel.	830'00
Alacant 2.a	1,150
" 3.a	1,140
Càceres acció.	
Cordovès	900'00
Andalusos 1.a var.	546'00
" 1917 3 %	546'00
Badajoz	
Cèd. Argent.	400'00

NOTA.—Els canvis assenyalats amb un asterisc (*) són canvis anteriors.

MERCAT DE LLOTJA

BLATS

Aragó i Navarra	
Castella i Manxa	47 a 47 1/2
Extremadura	46 " 46 1/2
Urgell i Vallès	48 " 49

(Preus en pessetes 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen.)

FARINES

Força	70 a 85
Extra local	66 " 67
Corrent local	63 1/2 " 64
Extra-Blanca Castella	66 " 66 1/2
Blanca corrent íd.	63 " 64
Baixa	

(Preus en pessetes sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 2	30 a 31
Número 4	28 " 29
Segones	25 " 26
Terceres	23 1/2 " 24
Quartes	22 1/2 " 23
Estranger (seg. cla.)	22 " 26

(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Menut (prima)	18 a 19
Segonet	17 " 18
Segó	15 " 16

(Preus en rals la quartera de 70 litres, sense sac, damunt carro Barcelona)

CEREALS

Moresc Plata	36 1/2 a 37
Ordi Extrem. i Manxa	44 " 45
Ordi estranger	
Ordi Urgell i comarca	42 " 43
Civada Extremadura	41 " 42
Civada estrangera	41 " 42
Civada roja	41 " 42
Faves Llobregat	45 " 46

Faves Extrem. o And.	49 " 50
Favons íd. íd.	49 " 50
Veces Navarra	55 " 56
Veces Sagarra	50 " 51
Veces Andalusia	50 " 51
Veces estrangeres	46 " 47
Veces de Castella	
Escaiola Andalusia	89 " 90
Erps	42 " 43
Titus	43 " 44
Faves estrangeres	46 " 47
Favons estrangers	46 " 47

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona).

LLEGUMS

ARROS

Bomba Calasparra	120 a 125
Bomba	100 " 105
Selecte	78 " 79
Matisat	77 " 78
Bell-lloc base O	72 " 73
Trencat	57 " 58
Farina d'arròs	62 " 63
Cil. d'arròs (farinassa)	42 " 43

MONGETES

Castella	105 a 110
Mallorca	87 " 88
Prat	82 " 85
Urgell	
València	
Estranger segons classe	75 " 78

CIGRONS

Saus	175 a 180
Blancs arf. al. 44/46	155 " 156
Blancs ar. alf. 48/50	147 " 148
Blancs ar. al. 52/54	134 " 136
Blancs ar. alf. 58/60	125 " 130
Blancs ar. alf. 60/65	110 " 115
Pelons	105 " 110
Llenties	90 " 110

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac damunt carro Barcelona)

GARROFES

Italiana	45 1/2 a 46
Negra Vinaroç	45 " 46
Negra Castelló	45 " 46
Negra Matafera	44 " 44 1/2
Negra roja	44 " 45
Eivissa	
Mallorca	38 " 39
Mallorca (Sòller)	

(Preus en rals els 42 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona.)

FERRATGES

Alfals primera	7 1/2 a 8
Alfals segona	6 " 7
Palla llargueta	4 1/2 " 5
Palla curta	4 " 4 1/2
Fulla d'olivera	
Trepadella	

(Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona.)

Polpa remolatxa estr.	36 a 37
Polpa remolatxa país	21 " 23
Turtó de coco	36 " 37
Farina de llinosa	34 " 35

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Civada Ex. o Man.	34 a 35
Ordis Extr. o Man.	36 " 37
Moresc emb. set. C. A. F.	31 " 31 1/4
Titus	37 1/2 " 38
Erps	36 1/2 " 37

VAGONS ARRIBATS

ESTACIO M. S. A.

22 blat, 4 farina, 1 ordi i 1 civada.

NORD

13 blat, 11 farina, 1 civada i 1 veces.

PEL MOLL

Centre Cotoner de Barcelona

LIVERPOOL	Dispo.	G	M	M	S	O	D
Tanca anterior	1226	1177	1184	1190	1188	1180	
Obertura		1191	1200	1205	Nom.	1195	
Segon telegrama		1194	1201	1208	1206	1198	
Tanca	1251	1199	1206	1213	1211	1203	
Alça	25	22	22	23	23	23	
Baixa							

NOVA YORK		G	M	M	A	O	D
Tanca anterior	2280	2233	2262	2294		2257	2284
Obertura		2240	2268	2298		2264	2295
Segon telegrama		2232	2261	2291		2253	2283
Tanca	2265	2221	2250	2282		2241	2270
Alça							
Baixa							

NOVA ORLEANS		G	M	M	J	O	D
Tanca anterior	2193	2223	2243	2255		2193	2215
Obertura		2231				2201	
Segon telegrama							
Tanca	2186	2217	2238	2246		2180	2210
Alça							
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Novembre Sakellar.	Novembre Upper	Gener Sakellar.	Gener Upper
Tanca anterior				
Obertura	2235	1610	2140	
Segon telegrama				
Tanca	2215	1610	2130	
Alça				
Baixa				

Alexandria Tanques del dia			
	A	O	D
Ashmount		3000	3022
	N	G	M
Sakellar.	4360	4262	4260

DISPONIBLE EN PLAÇA

Good Middling (Standard Universal)

Any Port	Orleans	Texes
211	212	214

Arrib. als EE. UU. des de l'1 d'agost	39,000	B/s. contra	593,000	B/s. l'any ant.
Arrib. als EE. UU. en un dia	14,000	" "	385,000	" " "
Vendes a Liverpool	5,000	" "	8,000	" " "

Transferència: 4,84 1/2

DADES FACILITADES PER LA CASA
Joaquim Sitjes Padrosa

MESOS	TANQUES Precedent	TANQUES D'avui	Alça	Baixa
CAFE: NOVA YORK				
Setembre	20.55	20.25		30
Desembre	18.60	18.30		30
Març	17.20	16.84		36
Maig	16.20	15.95		25
Juliol	15.48	15.25		23
SUCRE: NOVA YORK				
Setembre	2.49	2.52	3	
Desembre	2.57	2.57		
Gener	2.54	2.53		1
Març	2.57	2.57		
Maig	2.64	2.65	1	
Juliol				
SUCRE: LONDRES				
Agost				
Octubre	15.3	15.3 3/4	3/4	
Desembre	15.3	15.3 3/4	3/4	
Març	15.5 1/4	15.6 3/4	1 1/2	
Maig	15.7 1/2	15.9	1 1/2	
BLAT: XICAGO				
Setembre	154 3/4	151 3/4		3
Desembre	154 1/4	151 1/2		2 3/4
Maig	158 1/8	155 7/8		2 1/4
MORESC: XICAGO				
Setembre	99 3/4	97 5/8		2 1/8
Desembre	87 3/4	85 5/8		2 1/8
Maig	91	89 1/8		7/8
CAUTXU: LONDRES				
Oct.-Des. Jul.-Set.	3.9	3.0		0.9

DIVISES

BORSA DE BARCELONA

Francs	33'05
Suïssos	135'60
Belgues	31'40
Lires	28'25
Lliures	34'05
Dòlars	7,115
Peso argentí	279
Peso uruguai	
Reis	

BORSA DE PARIS

Londres	10342	10345
Nova York	21335	2134
Bèlgica	9490	9500
Espanya	30362	304
Itàlia	8500	8515
Suïssa	412	41250
Dinamarca		
Holanda	859	859
Noruega	350	
Suècia	572	
Praga		
Rumania	10050	
Austria		
Portugal		
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Alemanya	507	

BORSA DE LONDRES

Nova York	48475
Holanda	120412
França	10345
Bèlgica	10897
Itàlia	12162
Suïssa	2509
Espanya	3405
Portugal	246
Dinamarca	1937
Noruega	2306
Suècia	1809
Alemanya	2036
Praga	163
Austria	343700
Argentina	4537
Montevideo	4950
Xile	3970
Buenos Aires	4537
Valparaíso	
Rio Janeiro	665

CANVI DE L'OR

Alfons	133'00
Isabel	134'00
Unces i 1/2 unces	132'00
Petites	132'00
Francs	132'50
Lliures	33'75
Dòlars	6'90
Quilo de plata	145'00
Quilo de platí	25,000

METALLS

TANCA DE LONDRES

Coure Standard (comptat)	D.	6250
Coure Standard (comptat)	O.	6262
Coure Standard (3 mesos)	D.	6337
Coure Standard (3 mesos)	O.	6350
Coure Electrolític	D.	6850
Coure Electrolític	O.	6875
Coure Best Selected	D.	6625
Coure Best Selected	O.	6750
Estany Standard (comptat)	D.	25562
Estany Standard (comptat)	O.	25587
Estany Standard (3 mesos)	D.	25850
Estany Standard (3 mesos)	O.	25862
Plom estranger (comptat)		3825
Plom estranger (termini)		3625
Spelter ordinari (comptat)		3675
Spelter ordinari (termini)		3625
Ferros		

FINANCES I COMERÇ

L'Organització científica del Treball i els salaris

PER

OBSERVER

El mes vinent tindrà lloc a Brusselles el segon Congrés Internacional d'organització científica del treball. El primer tingué lloc a Praga l'any passat.

Pel que es pot veure fins ara, la participació catalana serà bastant nombrosa. Es, doncs, oportú de fer alguns comentaris sobre l'objectiu del futur congrés.

"L'organització científica del treball" es proposa, per mitjà d'un estudi rigorós del procés, de la producció, simplificar-la i accelerar-la: corregir tota pèrdua de temps i eliminar tot esforç suplementari en el procés de la producció. Els estudis fets han conduït a aplicacions, en casos determinats, interessantíssimes.

F. W. Taylor, els serveis del qual en la matèria han estat tan importants que s'anomena per molts taylorisme a tota forma d'organització científica del treball, declara en dos mots l'objectiu d'aquests estudis: obtenir un cost de producció baix amb uns salaris elevats.

Per arribar a aquest objectiu cal organitzar racionalment els mitjans de producció, talment que tot estigui disposat per produir depressa. A vegades un canvi de lloc d'una màquina, o la distribució d'un treball entre diversos obrers en lloc d'un sol, o una alteració en l'ordre dels processos parcials de producció poden fer guanyar un temps considerable.

En segon lloc, cal que els obrers vulguin treballar depressa.

Un sistema de salaris diferencials amb primes a la producció més gran, fa anar més depressa els obrers.

L'ideal és aquest: suposeu que el cost per peça de producció d'una fàbrica sia de 10 pessetes, en el qual cost intervinguin els salaris en 5 pessetes i la resta de cost de producció en altres cinc pessetes. Cada obrer fa dues peces al dia. El seu salari és, doncs, de 5 pessetes. Es tracta, primer: de reduir les despeses de producció que no siguin salaris al mínim; segon: de fer el màxim de peces al dia per obrer. Suposem que per un estudi racional s'ha disminuït el cost de producció fora del salari en cinquanta cèntims per peça; que per un sistema de primes als obrers s'ha obtingut que un obrer produeixi quatre peces en lloc de dues i que d'aquest augment en participa en un cinquanta per cent. Heus aquí com es disposarà el cost de les peces i salaris de l'obrer que les produeix abans d'ara:

Salari diari: Abans, 10 pessetes; ara, 15 ídem.

Producció diària de l'obrer: Abans, 2 peces; ara, 4 peces.

Salari per peça: Abans, 5 pessetes; ara, 3,75 pessetes.

Resta del cost de producció per peça: Abans, 5 pessetes; ara, 4,50 íd.

Cost total per peça: Abans, 10 pessetes; ara, 8,25 ídem.

Es a dir, s'ha rebaixat en 1,75 el cost per peça i s'ha augmentat el salari de l'obrer en cinc pessetes.

Hem exposat un cas purament teòric, però, els casos que cita Taylor d'aplicació del seu mètode, com el famós que ell dirigí a la Betlehem Steel Co., no fan del nostre cas res d'extraordinari.

Al Congrés de Brusselles sembla que s'exposaran, més que teories, aplicacions pràctiques i resultats d'aquests principis.

Ara bé: el "taylorisme" no és cosa que s'extengui sense oposició. Existeixen forces, especialment forces obreres, que s'oposen a la generalització del taylorisme.

En un altre article exposarem i analitzarem llurs arguments.

La suspensió de pagaments del Banc Basc

El Banc Basc, la suspensió de pagaments del qual fou anunciada ahir en els diaris i coneguda abans d'ahir a la tarda a Barcelona, en els cercles bancaris, tenia un capital nominal de 20.000.000 de pessetes. Fou constituït en 29 de novembre de 1917. Era, doncs, un Banc fundat en el període àlgid dels negocis de la guerra. La importància d'aquesta suspensió de pagaments és molt inferior a la del "Crèdit de la Unió Minera" que era una antiga entitat bancària amb capital cinc vegades superior al del Banc Basc.

La poca relació que tenia aquest Banc amb l'economia catalana fa que es pugui afirmar que no l'afectarà per res. Les relacions que els particulars i àdhuc els Bancs de Catalunya, tenien amb aquesta entitat eren, en efecte, pràcticament nulles.

Mercats

Mercat Regular d'Inca

(MALLORCA)

cials.

Ametlla, a 540.

Mongetes, a 85.

Fesols, a 103.

Cigrons, a 58.

Garrofes, a 19'50.

Moresc, a 38.

Ordi, a 43.

Civada, a 44.

Preus per pessetes els 100 quilos.

Figues cantines, a 6'75 pessetes la caixa de 10 quilos.

Idem bordissot, a 8'75 pessetes la caixa de 10 quilos.

Polpa d'abarcoc, a 28 pessetes la caixa de 10 quilos.

Porcs, a 26 pessetes la rova.

Safrà, a 3'90 pessetes l'unça.

Ous, a 3'20 pessetes la dotzena.

EL DR. J. CODINA ALTÉS Professor auxiliar de la Facultat de Medicina, ha tornat a encarregar-se de la seva consulta i laboratori especials (ortodiagrafia, electrocardiografia), per a malalts del cor i aparell circulatori.

Consulta: Auzias March, 41 — DILLUNS, DIMECRES I DIVENDRES — Domicili: Ronda de Sant Pere, 64

SOLER i TORRA G.MANS
BANQUERS
RAMBLA ESTUDIS, 11 i 13 :: BONSUCCÉS, 1 i 3
NEGOCIEM ELS CUPONS DELS DEUTES
INTERIOR, EXTERIOR i AMORTITZABLE 4 per 100 i
OBLIGACIONS TRESOR 5 per 100
Venciment 1 d'octubre propvinent
CAMBRA CUIRASSADA -:- CAIXES DE LLOGUER
per a custòdia de valors, documents, joies i altres objectes de valor.—Compartiments des de 22 pessetes anuals.

SOLER I TORRA G.MANS.

BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 33'05 per 100.
Anglesos, 34'05 pessetes.
Italians, 20'25 per 100.
Belgues, 31'40 per 100.
Suïssos, 135'60 per 100.
Portuguesos, 0'34 pessetes
Alemanys, 1'66 pessetes.
Txecoslovàquia, 20'70.
Holandesos, 2'81 pessetes.
Grècia, 10'65 per 100.
Suècia, 1'87 pessetes.
Noruega, 1'45 pessetes.
Dinamarca, 1'73 pessetes.
Finlàndia, 17'15.
Romania, 3'45 per 100.
Bulgària, 4'85.
Turquia, 3'65 pessetes.
Estats Units, 7'015 pessete
Canadà, 6'90 pessetes.
Argentins, 2'79 pessetes.
Uruguais, 6'90 pessetes.
Xilens, 0'75 pessetes.
Brasilers, 0'87 pessetes.
Bolivians, 2'25 pessetes.
Colombians, 6'25.
Peruans, 26'75 pessetes.
Paraguais, 0'15 pessetes.
Venezuela, 1'15 pessetes.
Japonesos, 2'80 pessetes.
Algerins, 32'65 per 100.
Egipte, 34'10 pessetes.
Filipines, 3 pessetes.

OR

Alfons, 133 per 100.
Unces, 132 per 100.
4 i 2 duros, 132 per 100.
1 duro, 132 per 100.
Isabel, 133 per 100.
Francs, 132 per 100.
Lliures, 33'50 pessetes.
Dòlars, 6'85 pessetes.
Cubà, 6'80 pessetes.
Mexicà nou, 134 per 100.
Venezuela, 131 per 100.
Marcs, 164 per 100.

ANUNCIS OFICIALS

MANUFACTURES HISPANO-JAPONESES CLAPES, S. A.

El Consell d'Administració d'aquesta S. A. convoca per al dia 10 de setembre, a les cinc de la tarda, junta general extraordinària d'accionistes, per tractar de l'article 29, epígraf D, dels seus Estatuts.

Barcelona, 31 d'agost de 1925.—El secretari del C. A., **R. Vilaró i Guillemí.**

NOVES RELIGIOSES

DEL BISBAT

Han estat fets els següents nomenaments:

Prefecte d'estudis del Seminari Conciliar, el M. I. doctor Francesc Faura, canonge.

Secretari suplent i professor de Teologia dogmàtica especial, el reverend doctor Vicents Penya i Horta.

Professors de Teologia dogmàtica general, reverend doctor Cebrià Montserrat i Moyas.

Professors de Lògica i Metafísica, doctor Domènec Abellaneda.

Professor de llatí, el reverend Emili Lanya i Piqué.

Demà predicarà l'Homília a la Santa Catedral Basílica, el M. I. doctor Alfons M. Ribó.

FESTES EN HONOR DE LA MARE DE DEU DEL TURO DE MONTCADA

Triduum preparatori de la gran diada de la Mare de Déu del Turó.

Dissabte i dilluns, primer i tercer dies del Triduum, a dos quarts de set del vespre. Es resarà el Sant Rosari i els exercicis propis, cantant el cor de senyoretes de la colònia i predicant el reverend Pere Ginebra Espona, prevere.

Diumenge, segon dia del Triduum. —Començarà la funció, que serà igual a la dels altres dies, a les cinc de la tarda.

Exercicis espirituals als nois i noies. L'esmentat predicador donarà una tanda d'exercicis espirituals als nois i noies dels collegis a dos quarts d'onze del matí i a dos quarts de cinc de la tarda dels dies 5 i 7, primer i tercer dia del Triduum. Diumenge, segon dia del Triduum, tindran lloc els exercicis esmentats durant la Missa de les deu i a l'hora de la tarda, oportunament assenyalada.

Dilluns, vigília de festa.—Confessions a la parròquia, repic de campanes, fogueres al cim del Turó, anunciant la festa de l'endemà.

Dimarts, dia 8: Diada de la Verge a l'ermita del Turó.

LLIGA ESPIRITUAL DE NOSTRA DONA DE MONTSERRAT

Solemnes cultes que la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, de la nostra parròquia, ofrenarà a la seva excelsa Patrona, la Verge Bruna, el vinent dimarts, 8 de setembre.

Programa:

A les set del matí: Missa de Comunió general, amb plàtica preparatòria, pel reverend senyor rector, mossèn Puig. L'escolania cantarà escollits motets eucarístics. Després es farà la Visita Espiritual, acabant-se amb la Salve i Virolai.

A dos quarts de deu: Solemne cant de Tercia, alternant en el cant dels salms, l'escolania i el poble.

A les deu: Solemne ofici. L'escolania, alternant amb els fidels, cantarà la missa "Fons Bonitatis". Predicarà les glòries de nostra Reina el reverend P. Bru d'Igualada, caputxí. Acabat l'ofici es farà la Visita Espiritual, després besamans, mentre els devots cantaran la Salve i Virolai.

Tarda, a les quatre: El poble fidel, alternant amb l'escolania, acompanyada per les típiques notes dels violins de caient tan montserratí, cantarà el solemníssim Rosari, implorant de la Verge nostrada la seva protecció sempre segura i definitiva en les nostres necessitats. Exposarà les glòries de la Verge, Reina de nostres esperances, el reverend P. Bru. Acabada la Visita Espiritual i mentre els fidels devots, s'acostaran a la Moreneta en filial besamans, es cantaran els Goigs, Virolai i Comiat a la Verge.

ELS TEATRES

EDEN CONCERT

Avui, dissabte, s'acomiadarà del públic d'aquest music-hall l'artista Pepeta Iris. Demà, diumenge, debutarà la concertista i cançonetista a gran veu Pepeta Reñé, la qual sens dubte aconseguirà agradar el públic concorrent a l'Eden Concert.

Segueixen actuant cada dia amb més èxit la gentil ballarina Nita Harry, Pepeta Soria, Francisca Reixach, Germanes Font i Mary Esther.

LA MÚSICA

CONCERT PER LA BANDA MUNICIPAL

Avui, a un quart d'onze de la nit, la Banda Municipal donarà un concert a la plaça de Rius i Taulet, executant el següent programa:

Primera part: "La flauta màgica" (obertura), Mozart; "Aria de la tercera suite", Bach; "Dansa anakota", Nicolau, i "Peer Gynt" (suite), Grieg.

Segona part: "Le Rouet d'Omphale" (poema simfònic), Saint Saens; "L'aprenent de bruixot" (scherzo), Dukas; "La processó de Sant Bartomeu" (sardana), català, i Jota de l'òpera "La Dolores", Breton.

No s'executarà cap obra fora de programa.

Aquest número ha passat per la censura governativa

CRONICA BARCELONINA

Sants d'avui: Llorenç Justinià, patriarca de Venècia, confessor; Victori, bisbe i màrtir; Zenó i Macari, companys màrtirs.

Obdúlia, verge i màrtir.

NOTA NECROLOGICA

ANTONI GOMILA I CASALI

Després de penosa malaltia, soferta amb santa resignació, ha mort a Barcelona el senyor Antoni Gomila i Casali.

Amb motiu de la dissort que l'afligeix, l'adolorida família rep sentides demostracions de consideració i de simpatia. Preguem a la virtuosa esposa del finat, Na Rosa Nicolau d'Olwer, i tots els altres parents, que vulguin acceptar el testimoni del nostre condol més sentit.

ENTERRAMENTS PER A AVUI MATI

Carolina Serramolera Torras, de 87 anys, Trafalgar, 23, al cementiri Vell. A les deu.

Josep Boronat Borràs, de 42 a., Enric Granados, 107, al cementiri Nou. A les nou.

Ramon Baldarà Obiols, de 45 a., Cometa, 4, al cementiri Vell. A dos quarts d'onze.

Rosa Edo Campos, de 19 anys, Fraternitat, 34, al cementiri de Les Corts. A les deu.

Josep Subirana, Girona, 106, al cementiri Vell. A les onze.

Lluisa Picarin, de 77 anys, Nàpols, 211, al cementiri de Les Corts. A les vuit.

Margarida Campos, de 78 anys, Sant Josep, 8, al cementiri de Sarrià. A les onze.

Cristòfor Casado, de 76 anys, Sòria, 17, al cementiri Nou. A les deu.

Josepa Pàmies, de 4 anys, Provença, 316, al cementiri Nou. A les deu.

Ramona Santaló, de 38 anys, Girona, 102, al cementiri Nou. A tres quarts de deu.

TARDA

Mercè Batllori, de 74 anys, Sant Andreu, 230, al cementiri de Sant Andreu. A dos quarts de cinc.

Joana Cotet, de 31 anys, Bisbe Morgades, 9, al cementiri Nou. A dos quarts de quatre.

Carme Alvarez, de 72 anys, Rosal, 69, al cementiri Nou. A les quatre.

Teresa Cesari, de 38 anys, Coello, 321, al cementiri de Sant Andreu. A les tres.

Josep Navarro, de 54 anys, Menéndez Pelayo, 13, al cementiri Nou. A les dues.

Ep, alerta!

Darrers dies de la gran liquidació, per renovació de gèneres. Veieu als aparadors tot marcat. Llorens Germans, Rambla de les flors, núm. 30.

CENTRE EXCURSIONISTA RAFEL CASANOVA

La Secció Femenal del Centre Excursionista Rafel Casanova, convida tots els excursionistes i catalans creients, a la missa que a la memòria dels nostres morts, es dirà divendres, dia 11 de setembre, a dos quarts de vuit a l'església de Santa Maria de Jesús, de Gràcia.

Quant més retardeu a posseir una làmpara "LOT", més la trobareu a mancar en la necessitat.

A la Rambla de Catalunya, Andreu Marés Cervera, de 44 anys, caigué casualment i es trencà la tíbia i el peroné drets.

Organitzat per la comissió de festes del carrer Peu de la Creu, entre carrer Joaquim Costa i Lluna, tindrà lloc demà, dissabte, a les deu de la nit, un extraordinari ball, a càrrec de la banda Terpsicore.

Diumenge, a les onze del matí, audició de sardanes a càrrec de la cobla Barcelona, i a les deu de la nit, lluit ball amb la mateixa banda.

Bleixiu marca EL GALLO

Demaneu-lo a tot arreu

Els fomentadors de la cultura segueixen afavorint a la Biblioteca pública Arús amb donatius d'obres selectes, que es reben, no solament de la nostra ciutat sinó també de diversos punts de la Península i fins de l'estranger, principalment de l'Amèrica llatina. Darrerament, la vídua del qui fou molt ilustrat professor, En J. Ferran Torres, mort farà cosa d'un any en aquesta capital, ha donat a la institució la biblioteca particular del seu difunt marit, qui per això la llegà en el seu testament a la Biblioteca pública Arús. Entre els llibres donats, que passen de 600, hi ha obres d'arquitectura, enginyeria, topografia, ciències, belles arts, història, literatura i moltes teatrals, constituint en conjunt un valuós cabdal bibliogràfic.

La vídua del generós donant, Na Teresa Miralles, en complir la darrera voluntat del seu malaguanyat espòs, interpretant els sentiments d'aquest i expressant a la vegada els seus propis, dirigí paraules de singular afecte a la Biblioteca Arús, que havia freqüentat en altre temps, a les quals correspon amb d'altres de sincer agraïment per a elles i pel donatiu fet l'esmentada institució cultural.

LLIBRES TECNICS

de tota mena, en castellà i francès,

En venda a la

LLIBRERIA CATALONIA:

Plaça de Catalunya, 17

A casa seva, a Vicents Cartagena, de 50 anys, li sobrevingué un atac cerebral. En estat greu, fou traslladat a l'Hospital Clínic.

¡OBESOS!

El vostre veritable remei és **"LA YODHYRINE", del Dr. Deschamps**

Els veïns del carrer Borrell (tros entre Tamarit i Manso) han organitzat el següent programa de festes:

Dia 5 de setembre, a dos quarts d'onze de la nit, Ball d'orquestra.

Dia 6, a les onze del matí, audició de sardanes a càrrec de la cobla La Principal, de Tortellà; a la tarda, jocs infantils; ball de piano, i a dos quarts d'onze de la nit, ball d'orquestra.

Dia 7, a dos quarts d'onze de la nit, ball d'orquestra, i el dia 8, a la tarda, jocs infantils i ball de piano.

El programa de les sardanes és el següent:

"El bac de les ginesteres", Toldrà; "Les noces d'En Manelich", Juncà; "Juny", Garreta; "Per tu ploro", Ventura; "Mariona", Molins; "La sardana de casa", Morera.

Banquets i bodes. Tel. 1499 A. Coberts a 5 ptes. (tot compreès). **HOTEL RESTAURANT RANZINI**

JOVENTUT SARDANISTA "PEP VENTURA"

Avui, de set a nou del vespre, aquesta entitat continuarà l'ensenyament gratuït de sardanes que cada dissabte dóna en el seu nou estatge, Rec Comtal, 17, principal.

Venc partida raspalls negres i blancs, rectes i corbats. Guardiana, 3, principal, Sans.

TURO-PARK

Com cada any, es prepara a la plaça de festes, d'aquests jardins el muntatge de l'envelat per a celebrar-hi els populars balls de la Festa Major de Sant Gervasi.

La Comissió de festes, ha pogut obtenir el concurs de conegudes bandes: Batalló de Caçadors de Barcelona, Banda de la Bonanova i Banda Cercle de Sans.

Prometen ésser donc, molt concorregudes les festes que s'anuncien al Turó, amb motiu d'installar-hi l'envelat que s'inaugurarà a mitjans de la propera setmana.

SANTA FE DEL MONTSENY
Vegeu l'anunci

El dia 13 d'aquest mes LA PUBLICITAT contindrà una documentada informació dels resultats i facilitats de cultura per a tothom, de Barcelona i de fora, que ofereix el Liceu Dalmau. Les persones que la desitgin més aviat poden demanar-la tot seguit a la Direcció General del Liceu Dalmau, carrer València, 245, Barcelona.

JOIES, VERITABLE OCASIO, i objectes usats de totes classes. Preu fix. Tallers, núm. 41.

La Novella d'Ara d'aquesta setmana publica una interessantíssima novella inèdita del discutit crític i filòsof, Cristòfor de Domènec, sota el títol de "L'ànima trista". Cristòfor de Domènec ha aconseguit amb aquesta novella afermar una vegada més el seu gran prestigi no sols entre els intel·lectuals sinó entre el gros públic català, que segueix amb viu interès l'actuació de l'escriptor que ha popularitzat a "Justícia Social" el seudònim de "Brand".

Màquines DE COSIR WERTHEIM LES MILLORS

EL CAP DE LA BRIGADA ESPECIAL SENYOR PINEDA, FERIT EN UN ACCIDENT MOTORISTA

Una motocicleta del Cos de Seguretat que conduïa el cap de la brigada especial En Ramon Pineda i l'agent Cassimir Serra va ésser arrollada per un automòbil a la Rambla de Catalunya, encreuament a Aragó.

El senyor Pineda sofrí magollament general de caràcter lleu i l'agent, fractura de la clavícula dreta i contusions de pronòstic greu. Els dos anaven a practicar una diligència relacionada amb la mort de la Dolors Bernabeu. L'automòbil causant de l'atropell es féu escàpol.

Cola 'Oxina' pintura al tremp sense rival.

"JUSTICIA SOCIAL"

Ha sortit el número 66 d'aquest periòdic, orgue del socialisme català, contenint els següents treballs:

"L'home i el simi, II", per C. A. Jordana; "L'organització científica del treball i l'organització dels treballadors", per Viladom; "Les noves col·laboracions de "Justicia social"; "Roma i Polònia", per J. Arquer; "El queixal del seny", per Airet; "Sota l'imperi de les grans companyies"; "Ni sectaris ni neutrals"; Les lletres i les dèries"; "L'autor i el públic", per V.; "Entorn d'un llibre", per Cot de Reddis; "Carnet d'un heterodox", per Brand; "Simfonia gris perla", per J. Carner Ribalta; "La veu dels barbers", per Jack; "De Manresa: Inauguració del nou estatge de la Cooperativa Obrera manresana", per Magí Pla; "De Girona estant", per M. Ros; "No estava bé"; "La premsa obrera"; Ecos i comentaris; Notes marginals.

En el vinent número es publicaran treballs de Cot de Reddis, C. A. Jordana; Roure i Torrent, Brand, J. Freixas i d'altres.

Báscules d'ocasió per a carro i cavall. **Pibernat :-: Parlament, núm. 9**

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

DIA 4 DE SETEMBRE DE 1925

1. SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI. (Observacions d'Europa, Nord d'Africa i Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fils):

La depressió barométrica del nordest d'Europa s'ha dividit en dos nuclis, situats l'un a la mar Bàltica i l'altre a Itàlia. Els efectes de pertorbació atmosfèrica d'aquests nuclis s'han estès lleugerament cap a França i gran part d'Espanya, havent augmentat la nuvolositat i s'ha establert un règim de temps variable, amb vents de la regió del nord i algunes pluges isolades a la vertent mediterrània.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES 8 DEL MATI. (Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telèfon):

A les províncies de Barcelona i Girona regna intensa nuvolositat, amb plovisques a la costa de Llevant. A la resta de Catalunya el temps, en general, és bo i h idomina cel serè.

Les temperatures han experimentat un lleuger descens i ha estat la mínima de 6 graus a Puigcerdà, temperatur aigual a la de les set del matí a Kursk (Rússia central) i a Eger (Txecoslovàquia).

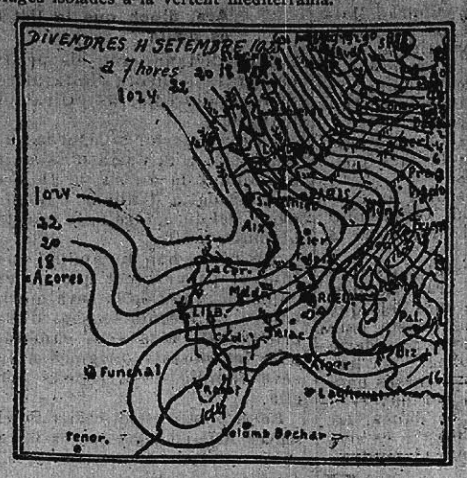

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA. Sondatges de l'atmosfera lliure a les 13 hores.

Altitud en metres: 250
Direcció: SE.
Velocitat del vent en metres per segon:
Plafó d enúvols, a 438 metres.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13 i 18 hores

Barómetre a zero i al nivell de la mar: 761'3, 761' 9, 761'5 milímetres; 1,015'0, 1,015'8, 1,015'3 milibars. — Termòmetre a l'ombra (sec): 22'0, 21'6, 21'0. — Termòmetre a l'ombra (humit): 19'3, 18'2, 17'4. — Humitat (centèssimes de saturació): 76, 70, 68. — Direcció del vent: E., S., SE. — Velocitat del vent en metres per segon: 6, 3, 3. — Estat del cel: tapat, quasi tapat, tapat. — Classe de núvols: cúmuls-nimbus; cúmuls-nimbus; cúmuls-nimbus.

Temperatures extremes a l'obra

Màxima: 23'3. — Mínima: 19'1. — Oscilació te rmomètrica: 4'2. — Temperatura mitja: 21'2. — Precipitació aiguosa, des de 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data en milímetres d'espessor, o sigui, litres per metre quadrat: 0'0. — Recorregut del vent en igual temps: 103 quilòmetres. — Observacions particulars: lleugera pluja al matí.

La vida provincial

La "Escuela Superior para la Mujer"

El Butlletí Oficial de la província ha inserit el pla de la nova "Escuela Superior para la Mujer", amb la qual el culte senyor Robert ha disposat que se substitueixi l'Escola de Bibliotecàries de la Mancomunitat.

No cal dir que el pla d'ensenyaments de la nova Escola s'adapta perfectament al criteri que l'esmentat senyor diputat ponent de Cultura té d'aquestes coses. I tampoc cal dir que el personal docent que es nomena encara s'hi adopta més. Resten nomenats els següents senyors:

Senyor Lluís Segalà Estalella, professor del primer i segon cursos de llengua llatina i nocions de llengua grega, amb la gratificació anual de 4.500 pessetes; senyor Josep Martí Sabat, profesor de Rudiments de Dret i Institucions de Dret Administratiu, amb l'haver anual de 1.400 pessetes; senyor Joan Martí Matlleu, professor de Gramàtica, amb exercicis ortogràfics de redacció de documents i de correspondència comercial; Geografia i Història i Calligrafia i Mecanografia, amb la gratificació anual de 1.500 pessetes; senyora Petronella Tuca Alsina, professora d'Aritmètica amb principis de Càlcul i Rudiments de Geometria i Nocions de Ciències Físico-naturals, amb la gratificació anual de 1.500 pessetes; senyor Manuel Rubió Borràs, professor de Paleografia i Arxivologia històrica, administrativa i comercial i les seves pràctiques, amb la gratificació anual de 2.000 pessetes; senyor Francesc Garriga Palau, professor de Literatura, primer curs (Preceptiva i Literatura espanyola general i regional), amb la gratificació anual de 3.000 pessetes; senyor Josep Maria Núñez Jover, professor de Coneixements generals de les Ciències pures i aplicades a la indústria i al comerç i la seva classificació, primer curs, amb la gratificació anual de 1.500 pessetes; senyor Jaume Barrera Escudero, professor de Bibliologia i Bibliografia, amb el sou anual de pessetes 1.500; senyor Manuel Ramos Cobos, professor de Biblioteconomia, amb la gratificació anual de 2.000 pessetes; senyor Josep Maria Núñez Jover, professor de Coneixements generals de les Ciències pures i aplicades a la indústria i al comerç i la seva classificació, segon curs, amb la gratificació anual de 1.500 pessetes; senyora Consol Pastor Martínez, professora auxiliar, amb el sou anual de 2.300 pessetes; senyor Lluís Segalà Estalella, director, amb la gratificació anual de 1.000 pessetes; senyora Petronella Tuca Alsina, secretària, amb el sou anual de 2.000 pessetes, i senyor Joan Santamaria Vinyals, Bedel, amb el sou anual de pessetes 1.200.

CRONICA JUDICIARIA

Assenyalaments per a avui

AUDIENCIA

Amb motiu de celebrar la sessió preparatòria de la visita de presons, no hi ha cap assenyalament.

JUTJATS

Els de guàrdia

Fins a les onze d'aquest matí estarà de guàrdia el Jutjat del Sud, secretaria del senyor Valls, al qual rellevarà el de l'Oest, secretaria del senyor Alemany.

Musics robats

Els violinistes Carles Sentís i Joaquim Pérez, que toquen al Cinema Principal Palace, van deixar els instruments a una cadira en un descans.

En tornar, notaren la manca dels violins.

Detenció

A l'interior d'un pis del carrer de Llauder fou agafat Narcís Garrido, que entrà amb el propòsit de robar.

De l'evasió d'un pres

Han acabat de declarar tots els funcionaris de la Model en el sumari que s'instrueix al Jutjat de la Universitat amb motiu de la fugida del pres Agustí Camps.

Fins ara no se sap res de nou, i ningú no en té la culpa.

S'han demanat uns detalls al Jutjat de l'Hospital, que és el que seguia la causa contra el Camps.

Denúncia estranya

Eugeni Lluis Cherigny ha presentat al Jutjat de guàrdia una denúncia contra un enginyer, acusant-lo d'haver suplantat la personalitat d'una filla del denunciant.

Sembla que la filla d'Eugeni es féu escàpol de França l'any 1914, venint a viure a Barcelona amb l'enginyer.

L'any 1916 va morir la noia, i l'amic va remetre a la família dos retrats.

En la denúncia se sostè que la morta no és la filla del denunciant, sinó un altra persona.

Demana el senyor Cherigny que sigui exhumat el cadàver per assabentar-se de si és o no la seva filla, donant en la denúncia alguns detalls, pels quals es podria identificar.

Diu que hi ha una herència fabulosa entremig.

El Jutjat de Drassanes instrueix les diligències.

CRONICA DE CULTURA

INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA

Secció Permanent de Religió i Culte. — Fins el dia 12 de l'actual no se celebrarà la Santa Missa, a excepció feta del dia 8, per ésser la Nativitat de la Mare de Déu.

Secció Permanent d'Educació i Instrucció. — Continua oberta la matrícula per a les alumnes antigues, segons l'ordre establert. Les alumnes que pel número de la sollicitud els correspongui matricular-se el dia 6, pel motiu d'ésser diumenge, es trasllada al dia 7.

Des del dia 9 fins al 16, tots els dies feiners de deu a dotze del matí, i de quatre a sis de la tarda, els aspirants a ingressar a les classes, hauran de presentar-se a l'Institut per ésser classificats segons els coneixements que posseeixin i fer el pla de les classes que els interessi cursar.

EL CONGRES UNIVERSAL D'ESPERANTO A GINEBRA

Sobre aquest esdeveniment que té avui interès general, va donar a l'Ateneu Barceloní, dijous proppassat, una conferència el representant que hi assistí per la Federació Catalana d'Esperantistes.

El d'aquest any a Ginebra, és ja el XVII Congrés Universal dels que fan els esperantistes cada any en un país diferent, cada any amb més positiu relleu en el món de les comunicacions internacionals, cada any amb més representacions oficials d'Estats i de corporacions internacionals.

D'una gran transcendència fou la declaració oficial del representant de Ginebra, el qual oferí a les institucions oficials de l'esperantisme, que l'Estat de Ginebra proposarà als altres Estats de Suïssa que la Confederació helvètica convoqui una conferència internacional destinada exclusivament a tractar de la introducció de l'esperanto oficialment en les escoles de tots els països. L'Estat de Ginebra farà aquesta gestió quan les institucions oficials de l'esperantisme en jutgin arribada l'hora. Qui féu aquesta transcendental declaració fou l'eminent llatinista, professor André Oltramare, el qual, com a llatinista va dir que no podia acceptar per al llatí llengua clàssica i morta ja fasegles, la desfeta que li seria necessària en voler-ne fer la llengua internacional moderna.

La Universitat Internacional amb cursos en esperanto dels professors Fluegel, de la Universitat de Londres; Charles Baudoin i Pierre Bovet, de la de Ginebra; Stojan, llicenciat de la de Leningrad, i d'altres, constituí un nou èxit per a l'Esperanto, en el Congrés de Ginebra.

Unes quantes ciutats s'han disputat l'honor d'organitzar el vinent Congrés Universal d'Esperanto, i l'ha aconseguit Edinburg, la bella capital d'Escòcia.

Els successius tindran lloc a Dantzig, Anvers i Madrid.

Festes d'Homenatge a Deodat de Severac a Perpinyà i Ceret

Els concerts que la Chorale Déodat de Severac de Tolosa organitzà a Rosselló tindran lloc a Ceret i Perpinyà els darrers dies de setembre.

A les festes d'homenatge al genial mestre occità hi collaboraran, a més de la Chorale Deodat de Severac, de Tolosa, el Chor Català de Perpinyà, el Chor Ceretà i la Cobla de Ceret.

Preguem a les persones que vulguin collaborar a l'èxit d'aquestes festes, adrecin la seva subscripció a l'estatge social de la Chorale Deodat de Severac, 69, rue du Taur, Tolosa.

T.S.F.

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO CATALANA: 450 metres

A les 7 de la tarda: Butlletí meteorològic.

7'05: Concert per l'orquestra "Ràdio Catalana": "El capitán", Sousa; "La Monna", obertura, Fietter; Katja", Gilbert; "Pastourette", Gauwin; "L'heure jolie", serenata, Grandjean.

7'30: Notícies de l'Agència Havas.

7'40: Sessió de cant per la soprano senyoreta Elena Dorna, acompanyada al piano pel senyor Badia: "La Vally", romanda, Catalani; "Canto de amore", Brahms, senyoreta Dorna i senyor Badia; "Andante romantique", Fauchey orquestra; "El paño moruno", Falla; ària de Salomé, de l'òpera "Herodiade", Massenet, senyoreta Dorna i senyor Badia.

8'15: Concert de música espanyola pels solistes de l'estació i l'orquestra "Ràdio Catalana": "Perfumes granadinos", marxa, Valls; "Rondando majas", Gayó; "Por una mujer", fantasia, Lambert; "Granada", Albéniz; "Olé mi tierra!", Gassadó; solo de violoncel pel senyor Emilià Abadal, acompanyat al piano pel senyor Badia: "Bulerías", Gayó; "La alegría de la huerta", fantasia, Chueca; "El querer baudolero", Alonso; "Sol de Triana", Fusté.

A les 11 de la nit: "Udelai", shimmy, Silaw; "Exaltation", poema d'amor, Coda; "Vals", D'Ambrosio; "Conte d'enfant", Oudshorn; "Pavane", D'Ambrosio, per l'orquestra "Ràdio Catalana".

11'15: Darreres novetats en música perforada.

11'30: Programa de ballables americans per l'orquestra "Ràdio Catalana".

RADIO BARCELONA: 325 m.

A les 6 de la tarda: El septimí "Ràdio" interpretarà: "Cloches nuptiales", León; "Fantasia sobre temes de Schubert"; "Danses espanyoles números 3, 4 i 5", Moszkowski, i ballables.

6'50: Darreres informacions de la Premsa.

9 nit: Escollit programa pel septimí "Ràdio".

9'25: La sopran senyoreta Ofèlia Nilsson cantarà: "Puritana", andante, Bellini; "La flauta màgica", Mozart; "Triste argentino" (El indiano).

10'05: El tenor Pau Civil cantarà: "Fior di Loto", Schumann; "Rigoletto", Verdi: a) Questa o quella; b) La donna e mobile; c) Parmi veder le lagrime.

10'15: El septimí "Ràdio".

MADRID, UNION RADIO, 430 m

De 2'30 a 3'30: Sobretaula. The Castillian Orchestra interpretarà les següents obres: "Carnaval parisenc", marxa, Popy; "Knock, Knock, Knock", fox, Hauly; "Carmen", selecció, Bizet; "Largo", solo de cello, senyor Catalán, Haendel; "Le matin", Grieg; "La bien amada", marxa, Padilla; notícies, anècdotes, cartellera teatral i conversa; "El médico rural". Interpretat pel Speaker.

9'30 de la nit: Sobretaula de nit. The Castillian Orchestra interpretarà les següents obres: "El niño de Jerez", pas doble, Zábala; "El bateo", gavota, Chueca; "Càdiz", fantasia, idem; "La alegría del batallón", cançó, Serrano.

10: Programa variat: Pep Medina en les seves originals creacions; Nen de Tetuan, cantador de flamenc.

11: Música de ball: Jazz-band "Unión Radio".

MADRID. RADIO IBERICA:

A les 6 de la tarda: "Guillem Tell", fantasia, Rossini, per l'orquestra "Ràdio Ibèrica", que dirigeix el mestre En Darius Andrés.

6'15: "Otello", Ave Maria, Verdi; "Don Juan", ària de Josefina, Mozart, per la senyoreta Ada Gilson.

6'25: "Vulgaritzacions literàries": Argument, explicació, judici crític i notícies històriques de les "Escenes de la vida bohèmia", de Murger, per l'escriptor En Lluís de Oteyza.

6'35: "Matinatta", Leoncavallo; "Flores..., flores!", pregó, Quirós, per la senyora Díaz Lobón.

6'45: "La mujer divorciada", fantasia, Lehar, per l'orquestra "Ràdio Ibèrica".

6'55: "Madrigal", "L'incantatrice", vals, Ardite, per la senyoreta Ada Gilson.

7'05: "Goyescas", Granados, per l'orquestra "Ràdio Ibèrica".

7'15: "Tus ojillos negros", cançó andalusa, Falla; "La cautiva de Granada", Padilla, per la senyoreta Díaz Lobón.

7'25: "El duquesito", fantasia, Vives, per l'orquestra "Ràdio Ibèrica".

7'40: Continuació del curs de francès per a telcoients per la senyoreta Teresa de Escoriaza.

ESCOLA SUPERIOR P. T. T.

A les 2 de la tarda: Ràdiodifusió del concert simfònic donat al Saló des Inventions.

8: Ràdioconcert donat amb el concurs de la senyoreta Enriqueta Forrier, solista dels Concerts Touche; senyoreta Fernanda Poullin, cantadora; senyora Maligne Le Tessier, violinista, i el senyor Jacques Catti; emissió dels senyors Morse per a l'estudi dels fenomens d'esvaïment dels senyals ràdioelèctrics.

ROMA: 425 metres

8: Notícies Stefani; Borsa; butlletí meteorològic; conferència del doctor Giovanni Pugliesi sobre el tema "Per campar vecchi".

8'30: Serenata de música simfònica i concert del pianista senyor Enric Rossi; revista de la Moda de madame Pompadour.

8'10: Concert vocal i instrumental.

9'15: Darreres notícies Stefani.

10: Jazzband de l'Hotel de Rússia.

LONDRES

A les 12 del matí: Hora oficial de Greenwich.

A les 3 de la tarda: Conversa sobre "El jardí" per la senyoreta Marion Cran; concert F. R. H. S.; l'octet 2 LO i cant; humorista Franck Deva.

5: Sessió per a nens; música per l'octet i obra teatral per a nens; cartes; intermedi musical.

6: Senyal horari del Big Ben; pronòstic del temps i butlletí de notícies generals, a totes les estacions; conversa per la "Ràdio Associació, a totes les estacions; intermedi musical, a totes les estacions; conversa sobre esports, a altres estacions.

7: Una visita per Ràdio a Brighaon, a altres estacions; concert del Little Vic Theatre i la Banda del Tank Corps, des del Palace Pier.

8: Sandler i l'orquestra des del Grand Hotel, Eastbourne; programa variat.

9 de la nit: Hora oficial de Greenwich; pronòstic del temps i notícies generals, a totes les estacions; notes locals; el senyor Powell-Jones parlarà sobre "A través dels Andes a Xile", a totes les estacions.

9'15: Els orfeons Savoy i Savoy Havana Band, des del Savoy Hotel, a totes les estacions.

11: Tancament de l'estació.

ELS ESPORTS

CICLISME

LA GRAN REUNIO DE DEMA A BADALONA

Avui arribaran els corredors estrangers anunciats per al programa que començarà demà, a les cinc de la tarda, al velòdrom de Badalona. Van acompanyats dels célebres entrenadors Lauthier, Passerieu i Nasso. El primer és el formidable "pacemaker" que va conduir Brunier a 112 quilòmetres per hora a Montlhéry.

Segons tenim dit, a la tarda se celebraran importants proves de velocitat, persecució i a l'americana. També es farà una curea social d'eliminació, en la qual es concediran premis: al primer, de 40 pessetes; al segon, de 30; al tercer, de 20, i al quart de 10, arrenglerant-se els millors ciclistes del Badalona Esperit.

A dos quarts de deu del vespre començarà la cursa de tres hores a l'americana, amb els següents equips:

Egg-Faudel.
Brunier-Sergent.
Beyl-Lucien Louet.
Dewoli-Stockelynch.
Pagnoul-Duray.
Regnier-Espanyol.
Sans de Reus-Bachero.

I altres que es formaran amb Calixte Tresserras, Llopis, etc.

S'esperen nombrosos oferiments de primes, havent-se'n rebudes ja de valuoses.

Tot fa creure, per l'animació que hi ha, que la festa de Badalona constituirà un esdeveniment.

Per a la reunió de dimarts a Sabadell es faran quatre proves de vint quilòmetres darrera moto: Sergent, Brunier, Faudet i el sabadellenc Roc Araguz, que a la vigília del campionat d'Espanya d'aquesta especialitat es troba en forma magnífica. L'entrenarà Rubio.

ESPORT CICLISTA CATALA

Per a l'excursió que farà demà aquesta entitat a Sabadell, amb motiu de visitar el consoci protector senyor Germà, i havent-se de fer una cursa ciclo-pedestre, se sortirà a les cinc en punt del matí.

PROVES DE 100 QUILOMETRES

Ens assabenta l'Esport Ciclista Català que les proves de 100 quilòmetres les farà el dia 13, en el trajecte Barcelona-Cubelles-Barcelona, per tal de servir d'entrenament per a les grans curses Benedit i Copa Marquès de Foronda, que tindran lloc els dies 20 i 27, respectivament. Per a aquestes proves s'han inscrit fins ara els següents corredors: Fontanelles, Ferrando, Barret, Meià, Castellà, Esteve, Roca, Canti, Escobar i Salvador.

DIJOUS Ruiz-Ciclone, al Mundial. Facil's reservar la localitat.

FUTBOL

R. S. GIMNASTICA-C. D. EUROPA

Dies enrera dèiem que la nova reglamentació de l'off-side havia donat lloc a una infinitat de comentaris, polèmiques i declaracions i l'expectació dels primers partits jugats amb aquesta nova reglamentació a Escòcia i Anglaterra.

Això dóna a comprendre com són esperats aquests dos partits, en els quals s'implantarà aquesta nova regla, i no cal dir com els esperen els nostres aficionats, per tal de comprovar els nous efectes en la pràctica del joc.

* * *

Per als partits Gimnàstica-Europa, que se celebraran els dies 6 i 8, l'Europa ens avisa que queden nuls en absolut tots els passis concedits en la temporada anterior.

PARTIT DE PROMOCIO MANRESA-PORT-BOU

Per a demà a la tarda, al camp de l'Espanyol, està anunciat el primer partit de promoció entre el Port-Bou i el Manresa.

Donada la importància que aquest partit té per a tots dos cercles contendents, és de preveure que la competició serà formidable.

El partit serà arbitrat pel collegiat senyor Villena, acompanyat de jutges de línia d'aquest Collegi.

Havent-se fixat per a aquest encontre preus popularíssims, s'han començat a rebre demandes de localitats, per la qual cosa cal preveure que el camp es veurà molt concorregut.

El ple de la Federació rebutja la ponència de la Comissió de Reglaments i nomena una Comissió per investigar el curs del fútbol balear.

* * *

En el ple de la Federació que tingué lloc el dia 3 d'aquest mes, es prengueren els següents acords:

1.—Contestar al Club Gimnàstic de Tarragona que demani al seu Comitè Provincial si pot jugar amb un Club d'Arbós no federat.

2.—Demanar a la Ligue Parisienne de Foot-ball Association, que faci la mercè d'esperar uns 15 dies per fixar les dates dels partits París-Barcelona, car priva de fer-ho ara no conèixer encara el Calendari Esportiu del pròxim Campionat.

3.—Autoritzar el Comitè Provincial de Barcelona celebrar l'Assemblea després d'haver tingut lloc la Regional, car aquesta ha d'estudiar i acceptar el projecte de creació del Grup C de primera categoria, en el qual han d'ingressar una sèrie de Clubs de la seva jurisdicció i això dificultaria el calendari esportiu que el Comitè provincial ha de presentar en la seva assemblea. Aquest acord es fa extensiu a tots els Comitès Provincials que creguin convenient ajornar-la.

CICLONE Conquistarà el campionat? Anau dijous al Mundial.

4.—Després del dictamen presentat per la Comissió de Reglaments en referència a la protesta formulada per 14 Clubs de les Illes Balears contra l'actuació de l'actual Comitè Provincial Balear, s'acorda nomenar una Comissió, composta de 2 membres d'aquest Comitè Regional, que junt amb un funcionari d'aquesta Federació, practicaran una inspecció a l'esmentat Comitè Provincial.

5.—Acceptar l'apellació presentada pels Clubs Mahó F. C. i C. S. Espanya, de Villacarles (Menorca) al fall dictat pel Comitè Balear imposant-los una penyora de 250 i 100 pessetes respectivament, per haver jugat en un camp desqualificat, després d'haver-se acordat en l'assemblea balear del dia 4 de juliol aixecar tots els càstigs imposats a camps de joc i jugadors.

6.—Desestimar l'apellació presentada pel C. D. Júpiter al fall dictat per la Comissió Esportiva d'aquesta Federació, imposant una suspensió de dos mesos per a tota mena de partits al seu jugador senyor Peyro, per haver entrat en una forma molt violenta al del Martinenc senyor Urrutia, causant-li danys que fou necessari la intervenció facultativa, ratificant, per tant, el fall dictat en primera instància.

ACORDS DE LA COMISSIO DE REGLAMENTS

El dia 2 d'aquest mes es reuní la Comissió de Reglaments de la Federació, prenent els acords següents:

1.—Demanar al Centre d'Esports de Vilassar el certificat de legal constitució i còpia de l'acta de fusió dels clubs Vilassar F. C. i Joventut Popular.

2.—Autoritzar al C. D. Lluchmajorenc, de Lluchmajor (Mallorca), que substitueixi les llicències dels jugadors Manuel Garcias i Josep Martorell per haver sofert equivocació en adherir els retrats.

3.—Desestimar la demanda feta per la Unió Esportiva de Vilafranca del Penedès sol·licitant que sigui aixecada la suspensió dels jugadors Ll. Martorell, J. Miró, M. Ferret i P. Biosca.

4.—Accedir al sollicitat pel F. C. Emporium per tal de retirar una de les llicències presentades.

5.—Suspendre per un mes i per a tota classe de partit als jugadors del F. C. Portbou Vicents i Manuel Garcia, per haver reforçat la U. E. Bisbalenca de La Bisbal sense el corresponent permís. Així mateix s'acordà amonestar aquest club, i en cas de reincidència aplicarli la sanció que marca el Reglament.

6.—Desestimar la demanda feta pel F. C. Argentona d'inscriure al seu favor el jugador de l'Iluro S. C., Reniu, i també negar l'aixecament de la suspensió que pesa sobre aquest jugador i que sollicita el F. C. Argentona.

7.—Suspendre per espai d'un mes i per a tota classe de partits el jugador del C. D. Sitges Josep Duran, per haver jugat amb el Reus Deportiu sense el corresponent permís, amonestant a aquest últim club, ja que en cas de reincidència se li imposaria la sanció merescuda.

9.—Suspendre per espai d'un mes i per a tota classe de partits al jugador del C. S. Vilassar de Sant Genís de Vilassar, per haver jugat amb el F. C. Argentona, i en referència a aquest club per haver reincidit s'acorda també suspendre'l per espai d'un mes i per tota classe de partits, a comptar del dia d'avui.

10.—Suspendre per espai d'un mes i per a tota classe de partits els jugadors del F. C. Borges, de Borges Blanques, Josep Minguella i Antoni Bonet, per haver jugat sense el corresponent permís amb el F. C. Joventut Nova, i en referència a aquest últim club suspendre'l també per espai d'un mes i per a tota classe de partits, per haver-los arrenglerats sense permís, agravat per haver jugat contra un club no federat.

NATACIO

CESKY PLANVECY DE PRAGA - C. N. BARCELONA

Els programes dels festivals que se celebraran a la piscina del C. N. Barcelona, avui i dilluns vinent, a la nit, entre l'esmentat cercle i els campions txecs, són els següents:

Avui, a les deu de la nit:

Partit de water-polo, tercera categoria, Club de Mar i C. N. Barcelona.

Cursa internacional de 400 metres, lliure.

Cursa internacional de 100 metres, over.

Cursa internacional de 50 metres, lliure, amb intent de record.

Proves internacionals femenines.

Cursa internacional de 100 metres, braça de pit.

Concurs internacional de salts.

Cursa d'obstacles.

Cursa internacional de 250 metres, relleus (5 x 50).

Partit internacional de water-polo, Cesky Planvecky i C. N. Barcelona.

Dilluns, dia 7, a les deu de la nit:

Partit de water-polo, tercera categoria, Atlètic i C. N. Barcelona.

Cursa internacional de 100 metres, lliure.

Cursa internacional de 100 metres, braça d'espatlla.

Proves internacionals femenines.

Cursa internacional de 800 metres, relleus (4 x 200).

Concurs internacional de salts.

Demostració de salvament de nàufrags.

Cursa internacional de 200 metres, relleus per estils (4 x 50).

Partit internacional de water-polo, Cescky Planvecky i C. N. Barcelona.

L'equip de water-polo, per part dels txecs, estarà format per: Busek, Wancinger, Epstein, Koutek, Sedlacek, Reitmant i Rohlik. El del C. N. Barcelona, per al partit d'aquesta nit, serà format per Cruells, Trigo I, Tusell, Basté, Trigo II, Gibert L., i Jiménez.

A més a més del servei especial de tramvies, hi haurà també un servei extraordinari de "Golondrinas", que sortiran del lloc de costum de la Porta de la Pau.

BOXA

RUIZ-CICLONE

Sembla que el nomenament dels jutges que han d'actuar dijous que ve en el match Ruiz-Ciclone, recaurà en els senyors Casanovas i els presidents de les Federacions catalana i castellana de Boxa. El senyor Casanovas actuarà a més a més com a director de combat.

Aquest encontre que ha despertat molta expectació entre els aficionats és objecte de innombrables comentaris en els quals hom reflexa gairebé unànimement el parer que Ciclone haurà de realitzar una tasca formidable si vol sortir indemne del *punch* d'Antoni Ruiz que ha vençut innombrables vegades per knockout.

RUIZ Ciclone, el veurem si feu reservar la localitat.

EXCURSIONISME

PROGRAMA DE SORTIDES

El Centre Excursionista Rafel Casanova, ha organitzat per a aquestes festes les següents sortides:

Dies 5, 7 i 8: Excursió a les Gorges de Carença, per Ripoll, Ribes, Núria, ustanys i Gorges de Carença, Thués i Puigcerdà. Sortida, diumenge al matí per l'estació del Nord.

Els mateixos dies: Una altra excursió als Pirineus orientals. Per a inscripcions i detalls fins avui, a les nou del vespre, a l'estatge del Centre.

Dia 6: Excursió a Sant Boi del Llobregat, Santa Coloma de Cervelló, Turó de Sant Antoni, Torrelles, Begues, la Colta, Castell d'Aramprunyà, Brugués, Font del Ferro i Gavà.

Reunió: A tres quarts de sis al parador del passeig de Gràcia.

— El Centre Excursionista Barcelonès farà, demà, una excursió al Montseny, sota aquest recorregut: Sant Celoni, Campins, collet de Santa Elena, Santa Fe, Turó de Moron Riells i Hostalrich.

Sortida: dissabte a dos quarts de vuit del vespre, per l'estació de Madrid S. A.

— La Comissió especial d'excursions per a Infants del Centre Excursionista Rafel Casanova ens innova que havent-se produit en el seu segon grup d'infants "Cèsar A. Torras", algunes vacants, els pares dels infants que desitgin inscriure'ls, podran presentar-los tots els dijous, de vuit a nou, en el local del Centre (Ros d'Olano, 6, interior) amb els documents necessaris que acreditin que els infants a inscriure tenen d'onze a dotze anys.

No es paguen drets d'entrada, ni cap mena de quota, i les despeses de viatges van a càrrec de la Comissió.

No deixeu de llegir el número 23 de

L'ESPORT CATALA

que sortirà dimarts vinent, contenint abundant text i sempre de gran interès.

16 PAGINES 30 CENTIMS

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

La mort misteriosa de Dolors Bernabeu

Fou assassinada perquè no descobrís la banda?

Al cap d'uns quants dies de la mort de Dolors, nosaltres recollírem la versió que tal vegada havia estat assassinada perquè no descobrís una banda d'estafadors de la qual formava part el seu promès Conrad Mainou. L'existència de la banda d'estafadors es confirmà, com es confirmà tot el referent a les relacions entre Mainou i Virginia Bernabeu i entre ell i Dolors, que publicàrem.

Recollírem aquesta versió perquè la creguérem la més possible, no probable.

Aquests darrers dies ha corregut una versió completant aquesta. A títol d'informació la recollim.

En la banda d'estafadors formaven part un gran nombre d'individus, forces més dels que fins ara es creia. Aquesta banda estava dirigida per Frederic Arnaldos, home conegut per haver format part de diverses bandes d'estafadors i per haver-se dedicat al tràfec de dones. La banda anà a Mallorca i es dedicà, a més a més, al contraban.

Dolors anà a Mallorca per atreure's un vista de Duanes, mentre l'operació es realitzaria mitjançant un funcionari subaltern. El negoci no anà tan bé com esperaven.

Tornaren a Barcelona i Arnaldos s'amagà per defugir a la justícia.

Dolors, llavors, exigí la part del botí que li prometeren. Era una part crescuda, i els altres no li volgueren donar. Ella insistí i amenaçà en descobrir-ho tot si no li donaven. En vista d'això, Arnaldos li demanà una entrevista en un lloc amagat perquè ningú no el pogués veure.

L'entrevista se celebrà al pis on ella vivia, o potser al terrat de la casa. L'escena acabà amb la mort d'ella, essent llençada al carrer el seu cos.

Aquesta és la versió. La trobem massa detallada per acabar-nos-la de creure.

Si fos cert, no obstant, hi hauria una complicitat amb algú de la casa.

Aquesta versió desmenteix la que ha corregut i ha recollit "Las Noticias", segons la qual sopaven alguns senyors amb les hostes de la casa de dispeses i per efecte de la beguda disparaven un tret en broma, tenint la mala sort de matar Dolors Bernabeu, a la qual llençaren daltabaix per defugir declaracions enutjoses. Per acabar de desmentir aquesta versió, seria convenient que aquests senyors que sopaven a la casa — si és que hi eren — declaressin la seva ignorància del fet. El jutge ho deu saber ja, i s'hauria de fer públic per aclarir la qüestió.

De totes maneres, és d'estranyar que ningú de la casa, hi hagués aquests senyors o només els habitants, de la dispesa, no sortissin al balcó quan caigué Dolors al carrer, ni es presentessin a la casa de socorsos.

"La Vanguardia" s'ha sortit de mare

"La Vanguardia" d'ahir publicava un article comentant el succés. Era un article titulat "Granitos de sentido común", en el qual l'autor dóna una opinió. Es interessant que "La Vanguardia" per primer cop opini; "La Vanguardia", que té només la missió de collectora, d'esquelles, de gasetilles, de telegrames i d'anuncis i que ni tan sols els seus articulistes opinen, s'ha sortit de mare. Un cop o altre ho havia de fer.

Parla de les ex-comunicacions llençades contra ella per alguns periòdics. Un d'aquests periòdics som nosaltres. I nosaltres no l'hem ex-comunicada ni hem establert cap inquisició del pensament. Humilment li hem aconsellat que no afirmés tan categòricament que es tractava d'un suicidi i homicidi per imprudència.

I ara venen els "granitos de sentido común".

"Dos son las hipótesis—diu—que se han sustentado. Según unos, se trata de un suicidio y homicidio por imprudencia temeraria; según otros, de un asesinato.

El homicidio que, según las circunstancias que concurrieron en él, puede resultar un asesinato, es evidente. La autopsia no lo ha demostrado. El suicidio es probable, aunque no esté comprobado."

Això vol dir—els seus lectors ja ho entenen—que Dolors Bernabeu fou morta i després se suicidà. Es evident; no hi ha una lògica més pura.

Parlant de la suposició de l'homicidi per imprudència voluntària, diu que és un truc periodístic l'inventar l'accident casual del sopar. Aquesta versió ha estat donada per altres diaris, i ells saben perquè ho diuen. En canvi "La Vanguardia", per desmentir-ho, sosté unes altres hipòtesis: la de la bala perduda o la que algú li disparés creient-la un madregot. Quines raons te per dir això, ja que demana explicacions als periòdics que han sostingut aquella hipòtesi? Evidentment cap més raó que un "granito de sentido común". Altrament, demana que es digui els noms dels que es trobaven sopant a la casa.

Per què aquesta insistència de "La Vanguardia" en negar l'assassinat? "La Vanguardia" no pot quedar malament; no pot rectificar el que ha dit des del primer dia.

Diu també que el personatge dels pantalons blancs és una altra invenció periodística. No; aquest individu existeix; el "sereno" del carrer de Barbarà ho ha declarat. No és un personatge de pantalons blancs, però sí de pantalons clars.

"La Vanguardia" ha opinat, i han sortit uns "granitos de sentido común" molt bonics.

Ara, diuen que la lletra és d'ella.

Ahir dictaminaren els pèrits calígrafs senyors Bofarull i Sans, Rubio i Borràs i Giraldos i Albesa.

El dia anterior a la tarda havien estat a la Caixa d'Estalvis examinant la firma de Dolors registrada a l'àlbum d'imponents del dit centre i els escrits atribuïts a ella.

Els pèrits han dictaminat que tant el paper dient que no es culpés a ningú de la seva mort, com els diferents trossos d'escrit trobats a la seva cambra, com les postals dirigides a la seva família, eren escrits per ella.

En el primer estudi calligràfic el senyor Bofarull digué que la lletra no era d'ella. En aquest segon, diuen que sí.

Tothom sap que el dictamen d'un pèrit calligraf no és infalible. Ho prova, només, el que en els dos dictàmens s'hagi opinat d'una manera tan oposada.

Altrament, des del primer dia es digué que no se sabia del cert si la signatura i l'escrit de la Caixa d'Estalvis eren d'ella. Es convenient recordar que Mainou afirmà que Dolors escribia lletres inintelligibles i que les postals als seus familiars no eren d'ella; recordem també que les amigues íntimes ens digueren que Dolors no podia haver escrit la lletra, car només sabia llegir les lletres de motllo, i elles li havien de llegir i escriure les cartes, car ella escrivia tan malament, que gairebé no sabia ni llegir.

Hem d'afegir, encara, que el jutjat s'ha negat a ensenyar als periodistes les lletres que han estat objecte del dictamen pericial.

Per a fer el dictamen s'han tingut en compte els senyals digitals que forçosament han d'haver-hi al paper?

De totes maneres, no neguem que la lletra sigui de Dolors Bernabeu; només en dubtem. Si fos realment d'ella, llavors el succés encara fóra molt més misteriós.

Les diligències judicials

Ahir, el jutge senyor Páramo seguí prenent declaracions. Ningú dels que han declarat no ha dut cap dada d'interès.

DE L'AJUNTAMENT

La qüestió del tren del carrer de Balmes

Lletres entre els senyors Mas Yebra i baró de Viver

Contestant un article que el senyor Mas Yebra dirigí a un periòdic, el senyor baró de Viver li contestà amb una lletra rebatent els seus arguments. El senyor Mas Yebra ha contestat en termes molt conciliadors.

S'ha reunit la Junta de l'Associació de Propietaris afectats amb la reforma del tren. Fou una reunió molt pacífica.

La colònia escolar de Madrid

En visita de cortesia ha estat a l'Alcaldia, acompanyada de llurs professors, la colònia escolar madrilenya d'intercanvi, que estiueja a Barcelona, i que sortirà dilluns vinent, en el correu, cap a la cort.

L'arbitri sobre espais sense vorera

A l'Alcaldia ens facilitaren aquesta nota:

"L'exacció de l'arbitri sobre "espais sense vorera", establert per aquest Ajuntament, en virtut del que disposa l'article 316 de l'Estatut municipal, ha contribuït a què molts propietaris construissin la vorera corresponent en finques de llur propietat, es quals n'estaven mancades.

Com que la finalitat de l'esmentat arbitri no és fiscal, sinó fomentar la construcció de voreres, el qual objecte han complimentat els esmentats propietaris, per tal d'evitar inclusions indegudes en el padró de l'esmentat arbitri que poguessin ocórrer, malgrat tota la cura que l'administració posa per evitar-les, es fa avinent als propietaris que dintre de l'exercici 1924-25 han construït voreres en finques de llur propietat, que és convenient que ho comuniquin a la inspecció d'arbitris, situada al Passeig de Pujades, tocant a Belles Arts, de deu a dotze, per tot aquest mes, per tal de facilitar a l'administració municipal la confecció del padró de l'arbitri sobre espais "sense vorera", corresponent a l'exercici de 1925-1926, acusant-ne baixa."

Una explicació

La "Compañía Telefónica Nacional de España" ens fa avinent, contestant ço que alguns veïns del carrer de Santa Anna ens han comunicat, que essent un dels seus objectius la implantació del servei telefònic automàtic a les grans ciutats, ha de realitzar forçosament la canalització subterrània dels cables, i per a això, obrir carrers i places. Atenent l'interès del públic, la Companyia desitja evitar-li totes les molèsties possibles, i procurarà aprofitar totes les obres d'urbanització que es portin a cap per tal d'acomplir el seu objectiu. Així, doncs, no cal que s'alarmin, segons ens diu la Companyia Telefònica, els veïns del carrer de Santa Anna. La Companyia ha aprofitat les obres que s'hi realitzaven per a no haver de molestar-los d'aquí a uns quants mesos amb nous trasbalsaments que entorpirien el tràfec, i, per tal d'acabar ràpidament la canalització començada, ha agrupat diferents torns de treball que acabaran l'obra en un termini de deu dies.

LES SARDANES

GAVA

El Grup Sardanista d'aquesta localitat, amb la cooperació de la colònia estiuenca, ha organitzat per a divendres vinent, dia 4, a les nou de la nit, una audició de sardanes davant del café del Centre, a càrrec de la renomenada cobla "Barcelona", sota el següent programa:

"Camprodon", Manén.
"Carícies", Vicents.
"Totes volen hereu", Pep Ventura.
"Viola d'or", Saderra.
"Els gegants de Vilanova", Serra (fill).
"Jovenívola", Gratacós.

Donada la importància de la cobla i la fogositat amb què els sardanistes treballen, promet ésser un èxit l'esperada audició.

FOMENT DE LA SARDANA DE BARCELONA

Heus aquí les ballades de sardanes que aquesta exemplar entitat ha organitzat:

Dissabte, dia 5, al vespre, carrer de Consell de Cent, entre Llúria i Bruch:

"La masovera guapa", Blanch.
"Salts i camades", Serra.
"Rosa de Sant Jordi", Serrat.
"Lluna plena", Toldrà.
"L'aplec d'Alfou", Català.
"La meva estimada", Sans.

Diumenge, dia 6, al matí, a la plaça de la Cascada, del Parc:

"Una mirada", Baró.
"Catarineta", Botey.
"Tardoral", Blanch.
"Llicurella", Garreta.
"Les neus que es fonen", Morera.
"Concepció", Juanola.

Diumenge, dia 6, a la tarda, a les cinc, al carrer de Villarroel, entre Corts Catalanes i Sepúlveda:

"Dalt les gabarres", Garreta.
"Esperança", Toldrà.
"Serra amunt", Morera.
"Plou i fa sol", Botey.
"Sempre gentil", Blanch.
"Records de la meva terra", Serra.

El Foment de la Sardana de Barcelona ha contractat per a aquestes audicions la notable cobla "La Principal de Bages", de Manresa. La ballada del diumenge al matí, en cas de pluja, se celebrarà a l'estatge del Foment. Tots els dimecres, ballades a la plaça del Pi.

LA FESTA MAJOR DE LA SALUT

Al carrer de Rabassa

Els veïns del carrer de Rabassa, tros comprès entre els de Martí i Sant Salvador han organitzat, amb motiu de la festa major de la Salut, una audició de sardanes per a diumenge, dia 6, a dos quarts de dotze del matí, a càrrec de la cobla "Cathalònia", la qual interpretarà el següent programa: "Neu rodona", Serrat; "Lluna plena", Toldrà; "Els de la gresca", Vilaró; "La mare cantora", Bou; "Arri, Moreu!", Pep Ventura i "Records de la meva terra", Serra.

o o o

Demà, diumenge, a la nit, tindrà lloc al formós local de l'Orfeó Gracienc una extraordinària ballada de sardanes, organitzada pel Grup Sardanista de la dita entitat, el programa de la qual anirà a càrrec de la prestigiosa cobla "La Principal de Pages", i serà com segueix: "Plou i fa sol", Botey; "Esperança", Toldrà; "X.", Juanola; "L'abarcoc", Morera; "Cant de joia", Serra; "Les noies de Prats de Molló", Juncà.

FESTA MAJOR DE LA BORDETA A LA PLAÇA DEL FENIX

Dia 8, a la nit: Ballada de sardanes a càrrec de la cobla "La Principal del Vallès", la qual interpretarà les següents sardanes:

"La festa majonera", Bou.
"Pluja d'estrelles", Serra.
"Carícies", Xaxu.
"Collint roelles", Bou.
"La nit de l'amor", Morera.
"On són les oquetes", Ventura.

ORFEO SARRIANENC

Catalunya, 19, Sarrià

Dia 6 de setembre de 1925: Extraordinària audició de sardanes a càrrec de la renomenada cobla "Cathalònia", sota el següent programa:

"Ritme", Riumalló.
"Tot jugant", Sans.
"Els de la gresca", Felip.
"La cançó del tapé", Casademunt.
"Tot regant les flors", Saderra.
"Angelina", Bou.

A les cinc de la tarda.

LA COBLA "LA PRINCIPAL DEL VALLES"

Dissabte, dia 5, a la nit.

Sant Quirze de Terrassa (Sabadell).—Festa major, cobla "La Principal del Vallès", de Sabadell. Diumenge, dia 6, al matí.

Sant Quirze de Terrassa (Sabadell).—Festa major, cobla "La Principal del Vallès", de Sabadell. Diumenge, dia 6, a la tarda.

Sant Quirze de Terrassa (Sabadell).—Festa major, cobla "La Principal del Vallès", de Sabadell. Diumenge, dia 6, a la nit.

Sabadell.—Cinema Jardí Cervantes, cobla "La Principal del Vallès", de Sabadell.

Dilluns, dia 7, a la nit.

Barcelona.—Davant el café Comtal, cobla "La Principal del Vallès", de Sabadell.

Dimarts, dia 8, a la nit.

Barcelona. — Festa major de la Bordeta, cobla "La Principal del Vallès", de Sabadell.

Dissabte, dia 6, a la nit

Penya Sardanista "Barcelona", bar "Mediterrani", passeig de Colomb. Cobla "Barcelona".

Foment de la Sardana de Badalona, plaça de la Ciutat. Cobla "Principal Barcelonina, Tibidabo". Cobla "Cathalònia".

Molins de Rei. Cobla "Barcino".

Foment de la Sardana de Barcelona, carrer de Consell de Cent, entre Llúria i Bruch. Cobla "La Principal de Bages.

Agrupació Sardanista, café Comtal. Cobla "La Principa lde Tortellà".

Dia 6

Diumenge, dia 6, al matí

Carrer de Rabassa, Gràcia. Cobla "Cathalònia".

Centre Catòlic de Sant Andreu de la Barca. Cobla "La Principal Barcelonina".

Carrer de Peu de la Creu. Cobla "Barcelona".

Carrer de Borrell, entre Manso i Tamarit. Cobla "La Principal de Tortellà.

Foment de la Sardana de Barcelona, plaça de la Cascada del Parc. Cobla "La Principal de Bagés".

Tarda

Turó Parc. Cobla "Barcino".

Orfeó Sarrianenc. Cobla "Cathalònia".

Centre Catòlic de Sant Andreu de la Barca. cobla "La Principal Barcelonina".

Sardanyola. Cobla "Barcelona".

Agrupació Sardanista, plaça Palau. Cobla "La Principal de Tortellà"

Foment de la Sardana de Barcelona", carrer de Villarroel, entre Corts Catalanes i Sepúlveda. Cobla "La Principal del Bagés"

Nit

Penya Sardanista "Barcelona", bar "Mediterrani", passeig de Colomb. Cobla "Barcino".

Foment de la Sardana de Sans, passatge del Cerc'e. Cobla "Cathalònia".

Sant Andreu. Cobla "Barcelona".

Agrupació Sardanista, café Comtal. Cobla "La Principal de Tortellà"

El tren del carrer de Balmes

GESTIONS DEL COMITE DE PROPIETARIS

El Comitè de defensa de la propietat afectada pel problema del carrer de Balmes, ens comunica que ha realitzat gestions prop de l'empresa del Gran Metropolità, per veure si podria puntualitzar la propòsició que temps enrera va presentar relativa a la utilització de la seva línia, per una combinació amb les companyies de Sarrià i Terrassa.

En les converses s'han formulat tres projectes distints, d'unió de les vies, el cost dels quals oscilla entre 8 y 11 milions, que en la seva major part anirien a càrrec de les companyies, venint a quedar l'erari municipal completament lliure de gravàmens, i la propietat, potser, també, exempta de contribucions, perquè, com es comprèn, no s'ha arribat a precisar detalls en una qüestió que, depèn exclusivament de l'actitud que adopti l'Ajuntament i les companyies de ferrocarrils, fora dels recursos pendents.

EL LECTOR DIU...

SABER, NO VOL PAS DIR COMPLICAR

Senyor Director:

Es indiscutible que hi ha un estil pur, diem-ne clàssic, de ballar la sardana, i no és menys indiscutible que avui s'hi ha barrejat un estil inventat, molts cops ridícula paròdia dels punts acrobàtics del "fox" o del "shimmy".

Havem vist com molts pobles de Catalunya, especialment els de comarques allunyades del país emporданès, empren avui dia un estil de gust dubtós importat per "joves balladors" de la ciutat, que llueixen llurs grotesques habilitats, que són imitades o copiades lamentablement pels del poble com a "punts de moda".

Creiem que la sardana no necessita cap "dernier cri" per conservar la bellesa del conjunt i l'encís de l'individu que les punteja com cal.

Es podria, doncs, fer una acció depuradora per evitar que la nostra dansa vagi perdent el seu caràcter genèric, d'expressió ètnica?

M. T. T.

EL GOVERN DEL DIRECTORI MILITAR

A LA REUNIO DEL DIRECTORI, EL SENYOR CALVO SOTELO EXPLICA NOUS PROJECTES :: HA QUEDAT SOLUCIONADA LA VAGA DELS COTXES "CITROEN" :: EN UN ACCIDENT D'AUTOMOBIL MOREN L'EMPRESARI SENYOR SERRANO I TRES MES

La reunió del Directori celebrada a la Presidència s'ha acabat a un quart de deu de la vetlla.

En sortir, el general Vallespinosa ha dit als periodistes que el sots-secretari de Foment donaria compte d'alguns expedients de tràmit.

S'ha aprovat un projecte de decret reservant els seus llocs als funcionaris públics que s'incorporin a files.

El director d'Administració Local, senyor Calvo Sotelo, que també ha assistit a la reunió, ha exposat les línies generals d'un projecte sobre la codificació obligatòria dels secretaris d'Ajuntaments i Diputacions provincials, projecte que va ésser aprovat en principi, a reserva de consulta amb el Consell d'Estat.

El senyor Calvo Sotelo n'ha parlat d'un altre projecte de decret relacionat amb la distribució dels fons que amb els impostos que han passat a les Diputacions recapten aquestes, segons el nou Estatut.

S'ha acordat nomenar una comissió que organitzi aquesta distribució.

Han despatxat amb el marquès de Magaz, el director d'Administració Local senyor Calvo Sotelo i el vice-president del Consell d'Economia Nacional, senyor Castedo.

Ha estat visitat el president interí pel president de la Cambra de la Propietat, senyor Casals.

SOLUCIO DE LA VAGA DE XOFERS DELS "CITROENS"

Madrid, 4.—Avui han celebrat una reunió en presència del governador, el patró que explota el servei de taxímetres, marca Citroen, i una representació del personal que s'havia declarat en vaga, per la pretesa rebaixa d'una pesseta en el salari.

El conflicte ha estat resolt accedint ambdues parts a una disminució de 50 cèntims en els salaris, a canvi de fixar un tipus mínim de 40 pessetes per a les gratificacions que rebe nels xofers.

UN JUTGE EMPRESONAT PER CAUSES QUE NO AFECTEN A L'HONOR

Madrid, 4.—A Barco d'Avila, per causes que no afecten en més mínim a la seva honorabilitat professional ni privada, ha estat empresonat el jutge d'instrucció.

EN UN ACCIDENT D'AUTOMOBIL MOREN L'EMPRESARI ARTUR SERRANO I TRES MES UNA ACTRIU CINEMATOGRAFICA GREUMENT FERIDA

Madrid, 4.—Aquest matí ha circulat als cenres teatrals, periodístics i literaris de Madrid la notícia que el popular empresari de teatres, senyor Artur Serrano havia estat vctima d'un greu accident d'automòbil.

La notícia, desgraciadament, s'ha confirmat, causant gran impressió.

Les notícies que es tenen fins a aquesta hora, diuen que el senyor Artur Serrano es dirigia en automòbil a Saragosa, acompanyat de l'artista cinematogràfica senyoreta Elisa Romero, a filmar la pel·lícula "Gigantes i cabezudos".

Entre Calatayud i Saragosa, a Santa Maria de Huerta, els fars d'un altre automòbil que venia en direcció contrària, enlluernaren el xofer, i aquest, en fer un ràpid viratge, anà a parar a la cuneta, donant l'auto una volta de campana i quedant desota de l'altre cotxe (un cotxe gran feixuc equipatge).

Els ocupants de l'auto, senyor Artur Serrano i el xofer, han resultat morts, i la senyoreta Romero, greument ferida.

El seu fill ha dit que el seu pare feia poc temps que havia pensat portar a cap el negoci d'impressió de la pel·lícula "Gigantes y cabezudos". La meva mare i jo insistírem perquè només es dediqués al negoci de l'Infanta Isabel, però com que era un home emprenedor, va resoldre insistir, i esposà d'acord amb un operador.

Ahir, a dos quarts de cinc de la tarda, sortí el meu pare amb l'equipatge per efecven el meu pare, l'artista Lluïsa Ruiz Romero, que era la protagonista de la pel·lícula, l'ajudant de l'operador i el nostre mecànic.

Sembla que el meu pare volia sortir d'hora perquè no se li fes de nit per la carretera, car hi ha alguns llocs on és perillós de passar-hi.

Aquest matí hem rebut el telegrama comunicant la trista notícia.

Es coneixen detalls relacionats amb aquest incident.

El senyor Serrano anava amb els seus acompanyants per la carretera denominada de Santa Maria de la Huerta, i en arribar prop del poble d'Arcos la carretera fa una siga-saga ràpida, prop d'una sèquia; es féu un viratge per no caure a l'aigua, i bolcà el cotxe, donant la volta de campana.

Artur Serrano fou llançat a gran distància, i en caure topà de cap contra una pedra i es fracturà la base del crani, que li causà la mort instantània.

L'ajudant de l'operador també fou llançat a gran distància, resultants amb greus lesions, de les quals morí al cap de poca estona.

El xofer Josep Abelló quedà sota el cotxe, i morí per aixafament.

La senyoreta Romero també quedà sota del carruatge i sofrí greus ferides.

Alguns veïns hi acudiren i traslladaren la ferida i els cadàvers al poble proper, el Jutjat del qual ha començat a instruir diligències.

NOUS DETALLS DE LA MORT DEL SENYOR SERRANO

Saragossa, 4. — Es coneixen alguns detalls de l'accident automobilístic en el qual ha mort l'empresari senyor Artur Serrano.

Està comprovat que l'accident ha ocorregut en una corba, a l'entrada del poble dels Arcs, a la carretera de Calatayud.

Sembla que el xofer que conduïa l'auto a força velocitat no tingué la precaució de minvar la marxa en entrar a la corba, i en iniciar el viratge el cotxe ha patinat, donant una volta de campana.

Artur Serrano fou llançat a gran distància, tenint la desgràcia d'anar a caure enmig d'una cèquia destinada a regar els horts veïns, fracturant-se la base del crani en xocar contra una pedra que hi havia al fons i restant cobert per l'aigua.

Diversos veïns procediren a treure el cadàver de la cèquia, dipositant-lo en una casa pròxima.

Hon sortit cap a l'esmentat poble alguns familiars del senyor Serrano, acompanyats d'alguns metges, per tal d'embalsamar el cadàver i traslladar-lo demà a Madrid.

DOÑA MARIA GUERRERO, FERIDA AL CAP

A darrera hora de la tarda ha circulat per Madrid la nova que la il·lustre actriu donya Maria Guerrero havia estat víctima d'un accident d'automòbil.

Aquesta nova s'ha confirmat per mitjà d'un telegrama del seu marit comunicant a la seva família que aquesta tarda, en sortir en automòbil de Medina de Río Seco, sofriren un accident, resultant doña Maria amb una ferida al cap.

EL P. U. P. DE LLEYDA

Madrid, 4. — El delegat governatiu de Sort i Tremp, acompanyat d'una comissió de la Unió Patriòtica de Lleyda, ha estat a la Presidència per gestionar diversos assumptes d'interès local.

UN ATRACAMENT FRUSTRAT

Madrid, 4.—Les autoritats treballen per aclarir un atracament comès dissabte a la carretera de Chamartín de la Rosa i del qual fou víctima la senyoreta Irene d'Ala, filla de l'amo d'una fàbrica situada a pocs minuts de la carretera.

Aquesta senyoreta ve a un establiment que la seva família posseeix en un dels carrers més cèntrics de la capital i torna de nit amb el tramvia de l'Hipòdrom a Chamartín de la Rosa.

Dissabte, prop de les deu de la nit, baixà del tramvia i emprengué la marxa vers la fàbrica, per la carretera d'Alcovenda, acompanyant-a un criat de la casa, anomenat Joan Torrico, de catorze anys, al qual féu notar, per tres vegades, l'estranyesa que li causava veure que un individu, d'ençà que havien sortit del poble, els anava al darrera.

En arribar davant la porta del Cementiri, el dit individu avançà, es tirà damunt d'ella i forcejà, llançant-la a la cuneta. Als crits d'Irene sortí la seva mare amb una destral i l'atracador desaparegué.

Per la rapidesa amb què acudí l'auxili, no pogué l'atracador apoderar-se del diner que portava Irene.

Es sospita del noi que l'acompanyava, puix no demanà auxili i tal vegada facilità dades per a l'agressió.

ROBATORI D'UNA CRIATURA

Felipa Orcajada Martínez, de 35 anys, ha denunciat que fa prop d'un mes, quan anava a portar a l'Hospici un fill seu de pit, a la porta de l'establiment se li aproparen tres dones les quals li varen proposar que no dipositès la criatura i els el deixés per a criar-lo.

Felipa accedí i lliurà el seu fill a una de les dones que digué anomenar-se Emília Fèlix, amb domicili al carrer de l'Amparo, núm. 22.

La denunciant, passats alguns dies, volgué veure com estava el seu fill i es dirigí a l'adressa que li havien donat, però tingué la sorpresa que allí no hi vivia la tal Emília Fèlix ni ningú que donés idea d'ella.

En vista d'això ha presentat la corresponent denúncia.

L'AFER DEL CREDIT DE LA UNIO MINERA

Bilboa. — A la Dpiutació s'ha celebrat reunió, assistint-hi diputacions de Biscaia, Alava i Guipúscoa.

Han tractat d'aportar 60 milions de pessetes per solucionar el plet del Crèdit de la Unió Minera.

Han coincidit en la necessitat que abans de fer el desemborç tenir la garantia que s'amortitzarà la resta del passiu.

UNA FUNDICIO D'ALUMINI

S'ha constituït a Madrid una societat amb un capital inicial de quatre milions de pessetes per instal·lar a Sabiñánigo (Osca), una fundició d'alumini, producte que no es fabrica a Espanya.

L'ha constituït el Banc Urquijo, d'acord amb un grup estranger, que té dominats els elements precisos per a l'elaboració de productes d'alumini.

LA PESCA DEL TIBURO AMB PALANGRA

València. — El pescador Pasqual Gorrea ha pescat amb palangra un tiburó molt gros i en agafar-lo li ha donat una mossegada en una mà.

A la Casa de Socors li han donat onze punts de sutura.

LA CAMPANYA DEL MARROC

PER A LES NECESSITATS DE LA CAMPANYA

ELS MALALTS DE L'HOSPITAL MILITAR DE VALENCIA SON TRASLLADATS

València.—Per ordre de l'autoritat superior s'ha procedit a desallotjar totes les sales de l'hospital militar, traslladant-se els malalts que en elles es trobaven a l'antic quarter de Mont Olivete.

Es creu que això obeeix a possibles necessitats de la propera campanya.

REGNA CALMA I ELS REBELS FUGEN PERSEGUITS

Fez, 4. — Regna calma al conjunt del front.

Han continuat les operacions per netejar la regió d'Aresgon. Els rebels fugen vers el Nord, perseguits pel foc de les nostres ametralladores, les quals els han infligit serioses pèrdues.

Tots els Tsul s'han sotmès i els Branes demanen a les autoritats franceses que els alliberin de la pressió rifenya. — Havas.

ELS AVIONS DE BOMBARDEIG

Fez, 4. — Els avions de bombardeig han estat revistats pel mariscal Pétain.

Aquest matí han arribat a Fez els pilots, amb objecte de reconèixer el terreny.

Els aparells han arribat aquesta tarda i seran destinats al centre d'aviació de Fez.

Es tracta de potents aparells de dos motors que poden portar bombes de 200 quilos i seran utilitzats per als bombardeigs que prèviament se'ls assenyali.—Havas.

UN COMBAT

Fez, 4. — En el sector del 19 Cos, la tribu des Senhadjas ha atacat la tribu dels Fezzara, que s'havia sotmès.

Aquests darrers ressistiren valentment l'atac dels assaltants, després d'un ràpid combat.

Convé assenyalar aquesta gesta d'aquesta tribu, la qual, tot just sotmesa, ha combatut al costat de les tropes franceses.

S'assenyala que vuit alemanys han desembarcat recentment a la zona de Fez amb el propòsit d'unir-se als rebels, però fins ara la notícia no té confirmació.—Havas.

AVIONS GOLIATH PER A LA

Melilla.—Ahir dijous arribà el capità de fragata francès, cap del servei d'aviació de Bizerta, el qual, després de visitar el general Sanjurjo, ha conferenciat amb el coronel Bayo, cap de l'aviació de Melilla.

Es relaciona la seva arribada amb la tramesa d'uns avions, tipus Goliath, que són a Oran.

LA BOIRA

DOS VAPORS NAUFRAGUEN :: INCENDI DE PETROLI A LA PLATJA DE CEUTA

Ceuta, 4. — A causa de la boira, ha embarrancat el vapor anglès "Brixton Marsal", de quatre mil tones, de la matrícula de Londres, amb carregament de petroli.

El remolcador "Cíclope", dirigit pel comandant de marina senyor Saavedra, hi ha acudit, aconseguint fer-lo surar, per a la qual cosa calgué descarregar el vapor, tirant a la platja enorme quantitat de petroli.

A les dues de la tarda, per causes ignorades, s'ha produït un formidable incendi en el petroli desembarcat a la platja.

Forces del canoner "Laya", dirigides pel seu comandant, han treballat heroicament per epagar el foc, obrint fossades a la platja perquè el foc no s'estengués. A les cinc de la tarda ha quedat sufocat l'incendi.

Al lloc denominat Punta Almira, a causa de la boira, s'ha encallat el vapor italià "Quepler".

El remolcador "Cíclope" i el canoner "Alcázar", han acudit a auxiliar-lo, però fins ara ha estat impossible.

PER L'OCTUBRE LYAUTEY TINDRA SUCCESSOR CIVIL

París, 4. — El diari "L'Oeuvre" diu que M. Painlevé manifestà al mariscal Lyautey que per l'octubre li nomenaria un successor civil. — Havas.

DORIOT I ELS COMUNISTES PERSEGUITS A ORAN

Oran, 4. — El diputat comunista Doriot i quatre dels seus companys que han arribat aquí per tal de fer propaganda antimilitarista, han estat objecte d'una manifestació d'hostilitat per part de la població. Cap al migdia d'ahir, un nombrós grup seguí a Doriot i els seus amics. El grup anà augmentant, convertint-se en una gran multitud, que insultava els comunistes i pretenia agredir-los. Doriot i els seus amics pogueren refugiar-se a la caserna del 15 regiment, seguits d'una gran multitud. La policia hagué d'intervenir per protegir els comunistes i aconseguí ficar-los a un cafè, veí a la caserna i preparar-los la sortida per una altra porta, per tal d'allibezar-los de les ires de la multitud, la qual seguia insultant-los i pretenia maltractar-los. — Havas.

ELS INDIGENES DEMOSTREN LLUR AMISTAT A ESPANYA

Melilla.—Una comissió d'indígenes de Guardana, cabila de Beni Uset, per afirmar la seva amistat a Espanya, s'ha ofert per formar una harca a l'avant-guarda del tinent coronel Auriach.

Els de Tensaman es neguen a anar, com els ordena Abd-el-Krim, a la zona francesa, allegant la distància que hi ha per arribar als camps de combat. Molts caps d'aquesta cabila s'apropen a les oficines d'informació per sotmetre's.

A la Comandància general han conferenciat els generals Sanjurjo, Fernández Pérez, Aldave i Gómez Morato i els coronels Sànchez Ocaña, Godet i Michau.

El general Sanjurjo ha marxat després a veure unes pràctiques i en tornar a la plaça ha tornat a conferenciar amb els esmentats senyors.

LLICENCIATS PER LA SALUT

Càdiz. — De Larraix ha arribat el vapor "Isleño", amb 204 soldats de diversos cossos i situacions, amb llicència per refer-se a llurs cases.

També han arribat en el dit vaixell 6 oficials.

NOTICIES PLENES D'OPTIMISME

Melilla.—A Taffersit s'ha sotmès un indígena de Tensaman.

L'oficina d'informació ha facilitat una nota en la qual es diu que el germà d'Abd-el-Krim topa amb grans dificultats per a reclutar rebels.

S'ha començat a organitzar un hospital mòbil.

Han fondejat en aquest port quatre grans destroiers francesos, que són el "Douquidoy", "Somalis", "Amiens" i un altre, per a proveir-se de petroli.

Esperaran el pas de l'esquadra francesa del Mediterràni en el qual vaixell-insignia-creuer "Paris" va el contra almirall Aller i s'incorporaran a ella per tal de seguir per la costa del Nord marroquna fins el Cap Espartel.

NOTES DE MELILLA

Melilla.—Des de la posició de Acso se senten trets de canó de la columna francesa que avança, castigant els metalzas.

S'ha possessionat del càrrec de segon cap de la mehalla jalifiana de Melilla el comandant En Pau Martín Alonso.

L'infant Alfons, acompanyat d'un pilot observador de la seva esquadreta, ha complimentat el general Sanjurjo.

El cap rebel Burrajai, que té les seves jaimes a Budecan, semblà que no té moltes aficions guerreres i que es troba a l'expectativa, creient-se que si avancen els francesos demanarà l'aman.

A Beni Uliset s'han celebrat les noces d'un fill del califa de la cabila.

A Beni Sicar s'han verificat també les noces de Mohamet Cadur. Hi ha assistit Abd-el-Kader.

COMUNICAT OFICIAL

A dos quarts de sis ha arribat a la Presidència el marquès de Magaz, el qual ha dit als periodistes:

—Ara es facilitarà una nota oficiosa referent al Marroc.

Efectivament, una mica després de les sis s'ha facilitat el següent comunicat oficial:

"La pressió assenyalada ahir en la regió occidental ha continuat aquest matí, perseverant l'enemic en el propòsit d'entorpir els nostres plans, la qual cosa no ho ha aconseguit, gràcies a la previsió del comandament, fortalesa de la línia i excel·lent esperit de les tropes que han neutralitzat l'activitat enemiga."

EL QUE DIU UN FRANCES EX-PRESONER

Melilla.—Un artiller de les forces colonials franceses s'ha presentat a Acib de Midar, dient que ha aconseguit fer-se escàpol d'Axdir.

Fou fet presoner en un lloc francès de Aïn Aisa.

Conta que els presoners són dedicats a construir trinxeres, carreteres i camins per al transport de l'artilleria.

Afegeix que els beni-urriaguels estan cansats de guerra i se'ls sent parlar de la possibilitat d'un moviment contra Abd-el-Krim.

Aquest passa dia i nit amagat a les coves i no poden veure'l els seus partidaris.

L'exèrcit que anomenen regular rifeny està malcontent, car només se'ls abonen dues pessetes diàries i se'ls fa impossible viure amb llur família. Entre ells s'accentuen desigs de pau.

— Confidències sobre l'actuació dels aeroplans dimarts darrer, acusen 43 morts beni-urriaguels, xifra augmentada amb 27 dels bombardeigs de Zoco el Arba i Tauriac. Aquest últim bombardeig causà molts estralls en el bestiar.

DE LARRAIX

Larraix. — Ahir conferenciaren el coronel francès Guedet i el comandant La Verner, amb el comandant general de la zona.

Els dos caps francesos sortiren a les set del matí cap a Uazan.

Procedent de Tetuan ha arribat el corresponsal de "O Secolo". Ve d'interviuar Primo de Rivera i Sanjurjo, i ara s'entrevistarà amb el general Riquelme. Després anirà a la zona francesa.

UN CAMIO RECUPERAT

Larraix.—Quan l'evacuació de Tefer quedà abandonat a la carretera un camió marca "Naf", el qual quedà en poder de l'enemic.

S'havien fet temptatives per tal de recuperar-lo per diversos moros amics, car continuava a la carretera.

Ahir, personal voluntari del Cos d'enginyers s'internà en el camp enemic uns cinc quilòmetres, aconseguint remolcar el camió i transportar-lo a la plaça.

Aquests soldats han estat molt elogiats pel seu comportament i en l'ordre general són esmentats el sergent Emili Fernàndez, els soldats Manuel González, Joan Pulpón, Gregori Sànchez, Roberto D'az, Eliodor González i Antoni Fuentes. Se'ls proposarà segurament per a una recompensa.

LA PROPAGANDA COMUNISTA EN FAVOR DEL RIF

Varsòvia, 4. — Segons la "Gaseta de Varsòvia", la secció francesa de la III Internacional ha rebut ordre del Kommintern de traslladar una oficina que actualment té a Berlín en una petita població de la frontera franco-belga i de dedicar-se exclusivament a la propaganda a favor dels rebels del Rif.

Una oficina semblant hi ha a Zuric.—Havas.

LES FORCES DE MAR FRANCESES

París, 4. — La flota franco-espanyola que coopera en la gran ofensiva del Marroc forma una força de 50 vaixells de tots els tipus.

La flota francesa comprèn el cuirassat "París", que és el vaixell almirall; els creuers lleugers "Strasburg" i "Metz", cinc creuers d'inferior tonellatge; el "Amiens", el "Montmiraill" i el "Calais"; sis torpediners, dos canoners, sis hidroavions i dos globus d'observació. — Ràdio.

UNA NOTA DE LA LEGACIO TXECOSLOVACA

Madrid, 4.—La Legació txecoslovaca ha rebut el següent despatx de Praga:

Segons anuncia el ministeri de Finances de Txecoslovàquia, el dia 9 de juliol de 1925 havia de fer-se un balanç dels dipòsits d'estalvi i comptes corrents per xecs postals, així com dels dipòsits de valors i altres menes de crèdits en corones austro hongaresses, que els actuals ciutadans txecoslovacs tenien dins la Caixa Postal d'estalvi hongaressa de Budapest.

Els dits ciutadans residents a Espanya, han d'anunciar els seus crèdits a la Legació txecoslovaca a Madrid o al Consulat txecoslovac a Barcelona, Bailén, 22.

LA POST-GUERRA

El Consell de la Societat de Nacions continua l'estudi de la qüestió de Mossul

Les deliberacions dels jurisconsults : L'actitud d'Itàlia : Després de l'evacuació de Dusseldorff es tributa un homenatge a Schlagetter, afusellat pels aliats

Ginebra, 4. — El Consell de la Societat de Nacions, d'acord amb l'interessat, ha nomenat una comissió, composta dels senyors Unden, representant de Suècia; Quiñones de León, per Espanya, i Guani, delegat de l'Uruguai.

Aquesta Comissió continuarà l'examen de la qüestió de Mosul.

Es creu que les deliberacions d'aquest Comitè es perllongaran algunes setmanes, car les tesis de totes dues parts són diametralment oposades.

Turquia ha renovat avui la promesa que féu fa algun temps d'acatar la decisió del Consell, qualsevol que aquesta sigui. — Havas.

LA SEGURETAT ELS JURISCONSULTS I L'ARBITRATGE

Londres, 4. — Els jurisconsults aliats i alemanys continuen examinant la qüestió de l'arbitratge. Els seus treballs duraran tres dies. — Havas.

ITALIA I LA SEGURETAT

Roma, 4. — Una nota oficiosa diu que Itàlia estara segurament representada en la conferència diplomàtica que seguirà a la conferència de perits.

S'afegeix que no és impossible que Mussolini intervingui personalment. — Radio.

UN HOMENATGE A SCHLAGETTER

Dusseldorf, 4.—A la sala de festes de la municipalitat s'ha celebrat una grandiosa manifestació populista en honor de Schlagetter, condemnada a mort en 1923 quan l'ocupació de la Ruhr pel Consell de guerra francès.

L'assemblea ha decidit aixecar a Mulheim, on Schlagetter fou afusellada, un monument commemoratiu.

El president de l'assemblea ha manifestat que el monument, al seu entendre, havia d'ésser aixecat al centre mateix de la ciutat de Dusseldorf.

Aquesta proposició fou acollida amb gran entusiasme, decidint-se finalment, per unanimitat, erigir el monument a la plaça central de la dita ciutat. — Radio.

LES DONES POLICIES EVACUEN COLONIA

Colònia, 4. — Han sortit d'aquesta ciutat les dones policia, tornant a Anglaterra.

Les dites dones policies tenien al seu càrrec la vigilància dels soldats perquè no entressin en relacions amb dones indesitjables. — Ràdio.

GRAN BRETANYA

LA VAGA DE MARINERS

AVUI QUERA RESTABLERT EL TRAFEC

Londres, 4. — Des de demà quedarà restablert el tràfec marítim entre Anglaterra i França, malgrat la vaga de mariners.—Havas.

TOPADA DE TRENS MORTS I FERITS

Sheffield, 4.—El tren exprés de Manchester ha topat amb un altre tren de mercaderies, resultant tres morts i diversos ferits.—Havas.

UN MAMUT GEGANTI

Riga, 4. — Comuniquen de Moscou que als voltants del poble de Bichuri, a la Transbaigalia, ha estat trobat un geganti esquelet de mamuth. Les tíbies de l'animal pesen 200 quilos cada una. — Radio.

LES FRONTERES A IRLANDA

Londres, 4. — El "Daily Express" creu saber que s'ha celebrat una conferència entre Mr. Craig, primer ministre de la Irlanda del Nord i Mr. Cosgrave, president de l'Estat lliure irlandès, amb l'objecte de tractar de la delimitació de fronteres. — Ràdio.

LA SITUACIO A SIRIA

Beyrut, 4. — Regna completa calma. L'opinió elogia xardorosament l'energia demostrada pels francesos. — Havas.

EL PATRIOTISME COMERCIAL DELS AMERICANS

Londres, 4. — Comuniquen de Washington al "Morning Post" que la Federació Americana del Treball ha publicat una proclama encoratjant tots els americans a comprar i consumir tan sols productes americans.—Havas.

MORT DE REGINALD VANDERBILT

Portsmouth (Estats Units), 4. — Comuniquen de Rhode Island la mort de Sir Reginald Vanderbilt.—Havas.

Nascut l'any 1880, aquest Vanderbilt era germà del milionari Cornelius III Vanderbilt. Home de negocis, dirigia Companyies ferroviàries i de navegació, i era cèlebre per les seves quadres de cavalls de curses.

UN LLAM MATA PASTOR I REMAT

Tunis, 4.—A la regió del Sud, un llamp ha mort un pastor i carbonitzat 22 ovelles i 38 cabres.—Havas.

—o—

Bayona, 4. — S'ha identificat el cadàver de l'espanyola que ha mort en l'accident ferroviari.

Es tracta d'una noia anomenada Pepeta Camino, de 20 anys d'edat, i s'ha corroborat que la dita noia habitava a Valcarles. —Havas.

Tropes italianes penetren a Austria

Una enèrgica protesta del Govern austríac

Viena, 4. — Segons l'informe del comandant de la gendarmeria d'Heagenfurt un destacament militar compost d'uns 180 homes, sota el comandament d'un tinent, ha franquejat la frontera, entrant a la localitat de Maglern.

S'ha cridat l'atenció a l'oficial italià sobre el fet que havia violat la frontera i que es trobava en territori austríac.

L'oficial sembla que no féu cap cas de l'observació.

La legació austríaca a Roma ha rebut ordres per formular una enèrgica reclamació. — Radio.

DE FRANÇA

L'emprèstit Caillaux pujà, fins ara, a 4.000 milions

París, 4. — A pesar del secret que serven en els centres oficials, se sap que la subscripció a l'emprèstit interior és un veritable fracàs.

Actualment només hi ha quatre milions subscrits, dels quinze milions que esperava obtenir el senyor Caillaux. Es per això que fou ajornada la subscripció de l'emprèstit fins al 30 del mes que som. — Radio.

EL PERILL DE TREBALLAR EN LES PEL·LICULES

Nantes, 4. — En una illa del Loira, entre Gudon i Chermont, una companyia cinematogràfica representava una escena de "Jean Cheuan", film que s'impressiona a Nantes des de fa algunes setmanes.

Una tropa de Chuans tenia la missió d'abordar la illa, els rostolls de la qual havia d'incendiar per mitjà de fen impregnat de benzina.

Es produí l'incendi, tal com s'havia previst, donant l'ordre el director d'escena i impressionant l'operador la pel·lícula.

En acabar, i quan es reuniren els actors, es veié que en mancava un anomenat Angelo. L'infeliç havia mort cremat a l'incendi de la illa.—Radio.

UN NUVOL DE FORMIGUES ALADES

Haint Etienne, 4. — Ha caigut un núvol de formigues alades a Pirminy, Ersisse i Saint Paul Corbillon. Els camps, els arbres i les cases de les viles han quedat cobertes d'una capa espessa de fomigues. Els habitants han tingut d'amagar-se a llurs cases. Les formigues, en colles, han començat de seguir el curs del Loire.—Radio.

DESCARRILAMENT TRES MORTS I 15 FERITS

Bordeus, 4.—En les proximitats de Bayona ha descarrilat un tren, resultant tres persones mortes i quinze de ferides.

Entre les víctimes es troba un jove natural de Valcarlos (Espanya), el nom del qual no ha pogut ésser identificat.—Havas.

—o—

Bordeus, 4. — La Companyia ferroviària del Migdia no té notícies encara del descarrilament esdevingut prop de Bayona.

Amb tot, malgrat el silenci de la Companyia, el descarrilament és, dissortadament, cert.—Havas.

DARRERA HORA

DE BARCELONA

Al Dispensari de la Ronda de Sant Pere auxiliaren ahir vespre a Manuel Morros, de 77 anys, el qual presentava fractura del fèmur esquerra i de la quarta costella, també esquerra, i contusions i ferides al colze, de pronòstic greu, ocasionades per l'auto 10446, el qual es féu escapol.

Fou portat a l'Hospital Clínic.

—Anit, en baixar d'un tramvia del carrer d'Aribau, fou atropellat Joaquim Abad Segarra, de 23 anys, produint-se la fractura de la cama esquerra, greu.

Després de curat al Dispensari del carrer de Sepúlveda, fou traslladat a la clínica del doctor Puig Sureda.

DE MADRID

—o—

EL COBRAMENT INDEGUT DEL FLUID ELECTRIC

L'alcalde de Madrid, acollint les queixes del veïnat contra el pagament indegut del mínim de consum de fluid elèctric exigit per les Companyies d'electricitat, ha dirigit una instància al sots-secretari del ministeri del Treball demanant que es dicti l'oportuna Reial Ordre per tal de fer complir, tal com és, la sentència de la Sala tercera del Tribunal Suprem de data 16 de maig d'aquest any, amb expressió de les quantitats que han vingut cobrant dels abonats el mínimum de consum que autorità la Reial Ordre de 17 de novembre de 1923, i que al mateix temps s'imposi a les Companyies que hagin cobrat indegudament l'obligació de tornar les sumes percebudes.

Aquest número ha passat per la censura governativa

ELS ESPECTACLES

:: TEATRES ::

TEATRE COMIC

Companyia Internacional de revistes. — Direcció artística: **Manuel Sugranyes**

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, matinée, i nit, a tres quarts de deu:

ELS NOUS QUADROS

Album KISS-ME

1. **Paraules al carrer.**
2. **Relíquia d'amor.**
3. **Cuplet poca-solta.**
4. **Cuplet castís.**
5. **A la manera de Spaventa.**
6. **Les garçonnes.**
7. **El cuplet popular.**
8. **Les quatre edats de la dona**

— i —

ELS PETONS

— i —

LES CIRERES

Sketch en dos quadros

en les 155 i 156 representacions de la revista d'Amichatis, Sugranyes i Clarà,

KISS-ME

32 magnífiques decoracions noves de F. Morales, Batlle, Amigó i R. Garcia

1,800 vestits nous de Mme. Risket, Manuela Capistros, Manon, Camaleon i Mme. Jeannette

Magnífica presentació.

Grandiosa "mise en scène"

Butaques a 5 ptes. - Seients numerats, 2 ptes. (inclosos els impostos)

- Demà, diumenge, tarda, a les quatre, i nit, a tres quarts de deu,

KISS-ME

TEATRE APOLO

Companyia catalana

VILA-DAVI

Preus populars. Tarda, butaques de I classe, 1'50 pessetes. Nit, 2 ptes.

- Avui, dissabte, tarda, a les cinc: Grandiós èxit de la comèdia d'ambient estudiantil en tres actes, d'Alfons Roure (Duvinyals),

CORPUS!

Nit, a les deu: L'obra dramàtica en tres actes, d'Ambrosi Carrion,

EL FOGUERAL

i la divertida comèdia en un acte, de Santiago Rossinyol,

GENTE BIEN

- Demà, diumenge, funcions monstre.

ELDORADO

TEMPORADA DE CINEMA

Extraordinaris films

— **exclusius** —

Avui, dissabte, magnífiques sessions, interessants programes: Projecció de les precioses pel·lícules **La llei del més hàbil, Els somnis d'en Pamplines** i la gran exclusiva especial GAUMONT

MACISTE, EMPERADOR

- Demà, diumenge: Matinal d'onze a una; primera sessió, a dos quarts de quatre; segona, a les sis; nit, a tres quarts de deu:

MACISTE, EMPERADOR

Important: Per a més comoditat del públic, en la segona sessió del diumenge totes les localitats seran numerades.

Teatre Barcelona

Companyia de comèdies

AURORA REDONDO

VALERIA LEON

Avui, dissabte, tarda, a un quart de sis: La tragèdia grotesca en tres actes, de Carles Arniches, escrita expressament per a Valerià León,

ES MI HOMBRE

Nit, a un quart d'onze: La joguina còmica en tres actes, d'Antoni Paso i S. Martínez

SU DESCONSOLADA ESPOSA

- Demà, diumenge, tarda, **El frescales** i **Su desconsolada esposa.** Nit, **Es mi hombre.**

Aristocràtic Saló Kursaal

El predilecte de les famílies distingides—Orquestrina Suñer

Avui, dissabte, escollit programa. Les interessants pel·lícules **Noticiari Fox,** núm. 38; gran èxit de l'emocionant pel·lícula **Obsessió d'un savi,** creació del tràgic actor Lon Chaney; **Professor d'equitació,** de gran broma, i èxit sorollós de la sensacional obra **Santuari de l'amor perdut,** magistral interpretació pels famosos artistes Lucille Riksen, Sidney Chaplin i Elmo Lincoln.

- Dilluns, colossal programa amb tres grans estrenes: **Els marits d'Edit,** joia Universal, pel cèlebre artista Reginal Denny i Laura la Plante; **Funció catastròfica,** i la sentimental comèdia **La novella d'un collegial,** per Jeanne Helbing.

ELDORADO

Avui, dissabte, el més grandiós esdeveniment cinematogràfic: La sensacional superproducció

MACISTE, EMPERADOR

primera pel·lícula de gran espectacle interpretada pel cèlebre colós BARTOMEU PAGANO, l'autèntic **MACISTE** de fama mundial, i la bellíssima estrella ELENA SANGRO

Exclusiva Especial **Gaumont**

:-: CINEMES :-:

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, diumenge.—Tarda i nit, programes colossals. Cinc èxits: **La pel·lícula còmica L'anell de noces;** el popular **Noticiari Fox;** les formoses comèdies **El triomf de Relàmpago i Ditxosos diners!;** l'extraordinària **L'espectre d'Orient,** per Frank Mayo

Demà, diumenge, a la sessió de la nit, estrena de la grandiosa pel·lícula marca Fox: **El ferrer de la vila**

Monumental - Pedró Walkyria

Avui, dissabte. Exits: **La joia d'Orient,** per Carlo Aldini; **Vercles negres,** per Charles Ray; **Els llops de mar,** gran represa, per Dorothy Gish; **Aguanta'm! de molt riure; Actualitats Universal**

Demà, diumenge. Sessió matinal d'onze a una. Nit, estrenes: **El traïdor,** per Lyonel Barrymore. Represa de gran èxit: **El fill de Flandes, per Jackie Coogan**

Cinema Princesa

Via Laietana, número 14

Telèfon 1371 A

Local còmode

Avui, dissabte, colossal programa: **L'últim robatori,** còmica, en dues parts; **Anima gran,** grandiosa cinta interpretada per Colleen Moore; **Mare adorada,** magnífica cinta dramàtica, creació del cèlebre artista Lloyd Hughes; **El creuat,** interessant cinta de gran argument, interpretació del popular William Russell.—Demà, diumenge, nit, la grandiosa estrena **L'espectre d'Orient,** per Franck Mayo i Norma Kerry.

Diana - Argentina Excelsior

Avui, dissabte: **L'espectre d'Orient, El triomf de Llampec, Maleït diner!, L'anell de prometatge, Noticiari Fox,** n. 34.

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou

Avui, dissabte: **Virgini aviador, Camps a través, El palau de la il·lusió, La dona més bonica del món, Rebent ordres.**

PATHE CINEMA

Orquestrina LIZCANO

Avui, dissabte. Temporada de grans represes. Preu únic, 60 cèntims. — **El petit Robinson,** per Jackie Coogan (Xicarró); **Maria del Carmen,** per Arlette Marchal. — Demà, diumenge, **El príncep encisador.** Aviat! Gran esdeveniment: **Scaramouche,** per Alice Terry i Ramon Novarro.

:-: ESPORTS :-:

NATACIO

CESKY PLAVESCKY

de Praga (campió txec), lluitarà amb el

CLUB N. BARCELONA

5 i 7 setembre, nit, a les deu

Piscina Escullera Llevant

CAMP EUROPA

Dies 6 i 8, tarda un quart de cinc

R. S. GIMNASTICA

contra

C. D. EUROPA

Primers equips. Entrada 2 ptes.

:-: DIVERSOS :-:

TURÓ-PARK

Magnífics i esplèndids jardins on es frueix d'una esplèndida i deliciosa temperatura. Concert a la gran plaça de festes, per la banda de Caçadors de Barcelona, funcionant totes les atraccions

Avui, dissabte, nit, debut de

LES OLWARS

trapezis volants, excèntrics, executant originals treballs a la gran plaça de festes del Turó.

La direcció del Turó-Park fa públic que diumenge vinent, a les sis de la tarda,

GRECO

el temerari paraxutista GRECO, repetirà la seva emocionant proesa de llançar-se des d'un avió volant a gran altura als jardins del Turó-Park, proveït d'un paracaigudes de la seva invenció.

GRECO

amb aquesta exhibició, efectuarà la seva proesa per última vegada a Barcelona.

Per aquesta funció no seran vàlids els passis de favor, exceptuant els d'autoritat i premsa.

Demà, diumenge, tarda i nit; dilluns, nit, i dimarts, tarda i nit,

LES OLWARS

Cafè-restaurant Carbó

PARC

Avui, dissabte

Vetllada extraordinària

Concert per la banda de Vergara

CASTELL DE FOCS ARTIFICIALS

per Estapé Germans i Macias. Funcionament de les atraccions. Cafè-Restaurant Carbó

Demà, diumenge,

LA BATALLA DE LOS CASTILLEJOS

EDEN CONCERT

MUSIC-HALL DE PRIMER ORDRE

Comte del Asalto, 12 - Telèf. 3332 A.

NOVA EMPRESA **NOVA DIRECCIO**

Grandiós èxit de

FRANCISCA REIXAC :-: GERMANES FONT MARY ESTHER. — Avui, dissabte, comiat de la popular

PEPETA IRIS

Demà, diumenge, nit: Important debut de

Pepeta Reñé

LLANA MINERAL

el més eficaç i el més barat de tots els aïllants coneguts per a **fred, calor, soroll.**

Essent inorgànic és **imputrescible, i ininflamable.**

De gran utilitat per a cambres frigorífiques, installacions de vapor, sales de concerts, hospitals, etc.

Demaneu mostres gratuïtes i preus al concessionari exclusiu.

FILL DE E. BRUGUERA

RIERETA, 29.-BARCELONA

TELEFON A. 3773.

ADHUC LES PEDRES PAIREU

al cap de pocs dies d'usar el

ESTOMAC ARTIFICIAL

o polvos del

Doctor Kuntz

ALLEUJAMENT IMMEDIAT CURACIÓ RÀPIDA

De venda a totes les farmàcies i centres d'específics.

J. URIACH & C.ª

S. en C.

Bruch, 49-BARCELONA

DEPILATORI PARADELL

EN PERFUMERIES

Dr. Boada MALALTIES PELL - VIES URINARIES

R. Catalunya, 31, 2.ⁿ De 3 a 5 i de 7 a 8

Afaiti's higiènicament

Afaiti's de pressa

Afaiti's bé

Com?

Usant la PASTA NIX

S'afaitarà ràpidament, agradablement, perfectament.

No li quedarà la cara irritada, no hi sentirà cremor o irritació després d'afaitar-se.

Eliminarà el sabó, la brotxa, els potets i tots els altres objectes tan exposats a cultivar microbis.

Demani-ho en perfumeries, drogueries, etc., al preu de 2'50 pessetes tub.

LA PUDA DE BANYOLES

Aigües indicadíssimes per a litíasi renal, gota i pruïja vulvar

Respecte a la pruïja vulvar, el metge Director, entre altres coses, diu: "He pogut anotar algunes curacions que verament m'han sorprès, i que han deixat meravellats els malalts i fins els metges que desconfiaven de l'èxit hidroteràpic."

ARTS DEL VIDRE, MOTLLURES, S. A.

Ponent, 22

Marcs i motllures de tots estils, cristalls i llunes llises i bisellades, vidrieres emplomades i gravats, etc.

SEGELLS DE GOMA

Gravats de totes menes en metalls i fustes. Rapidesa en els encàrrecs. Corts Catalanes, 548 (entre Bruch i Llúria). Tel. 715 SP.

COSES VISTES

A RECES DELS TAMARIUS

i

EL MIRALL IMAGINARI

tres llibres nous de proses curtes, dels autors Pla, Coromina i Plana.

Preu de cada volum: 4 pessetes.

LLIBRERIA AMERICANA

PASSATGE DE LA VIRREINA

Petits Anuncis Classificats

A 0'50 pessetes les deu primeres paraules i a 0'10 per cada una d'excés

OFERTES DE TREBALL

PER a magatzem de panyeria, es necessiten dos aprenents de catorze anys, amb bones referències. Dirigir-se a LA PUBLICITAT, núm. 3044.

MECANOGRAFA joveneta, que escrigui correctament el català, es necessita. Carrer del Clot, 105, principal, segona. De dotze a una.

:: VENDÉS ::

CAIXES de cabals, d'acert, gran seguretat. Baratíssimes. Mallorca, 195, interior.

TAPISSOS pintats. La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleografies, etc. Fabricació de marcs i motllures.—No compreu sense visitar aquesta casa. F. Montfalcón. Boters, 4 (final Portaferrissa).

ES VEN carret nou, amb capota. Passeig d'Isabel II, 12, entresol, primera.

PIANO de color, venc barat. E. Granados, 96, principal.

PIANOLA 88 notes, barata. Carrer Còrsega, 257, porteria.

:: LLOGUERS ::

HABITACIO per a home, dormir solament. Passatge de l'Església de la Concepció, 1, principal, segona.

Gran Hotel Santa Fe del Montseny

a 1.130 metres d'altitud. Clima fresc i deliciós

Habitacions amb cambra de bany i water i amb aigua corrent calenta i freda. Esplèndida il·luminació elèctrica a tota la casa. Gran confort modern. Cuina de primer ordre. Servei d'autòmnibus a l'estació de Sant Celoni en combinació amb els trens que surten de Barcelona a les 7'40 del matí i a les 3 de la tarda.

Direcció: Lluís Espanyol; SANTA FE (per Sant Celoni) Telèfon núm. 49 de Sant Celoni

DEBILITAT NERVIOSA ESTERILITAT

vellesa prematura; impotència. Curació ràpida amb l'acreditada **POMADA FORTIFICANT** de Rodríguez de los Ríos. Es inofensiva i produeix efectes meravellosos a la primera fricció. Evita contagis. 10 pessetes pot. Principals farmàcies, i per correu Sra. Vídua d'Alsina, passatge Crèdit, número 4. Barcelona

UN BON PURGANT val més que un sac d'or. Aquest és l'**OLI DE RICI**

CARLO ERBA

SENSE GUST NI OLOR

CHASSAIGNE FRERES Claris, 43

PIANOS AUTOPIANOS, HARMONIUMS, ROTLLOS PERFORATS, PIANOS DE LLOGUER I D'OCASIO

Vendes a terminis. Pianos estrangers

IMPOTENCIA (DEBILIDAD-SEXUAL)

poluciones nocturnas, espermatorrea (pérdidas seminales), *cansancio mental, pérdida de memoria, dolor de cabeza, vértigos, fatiga corporal, histerismo y trastornos nerviosos de las mujeres* y todas las manifestaciones de la *Neurastenia* o agotamiento nervioso, por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con las

Grageas potenciales del Dr. Soivré

Indicadas especialmente a los agotados en la juventud por toda clase de excesos (viejos sin años), y para conservar hasta la extrema vejez, sin violentar el organismo, el vigor sexual, propio de la edad.

Venta, 5 ptas. franco: Segalá, Rambla de las Flores, 14; Farmacia Gelart, Princesa, 7 y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

CABELLS BLANCS

Els cabells blancs, generalment, no predisposen favorablement. Devegades, el tenir cabells blancs impossibilita de trobar una col·locació. Encara és pitjor la situació que aquest mal crea a la dona, que la fa aparèixer com a vella i que pot dependre la seva felicitat conjugal de l'aparició precoç de cabells blancs.

No hi ha més remei que tenyir-se, i si 's tenyeix amb **Aigua d'Horline** ningú ho coneixerà, ni 'ls de la seva família.

L'Aigua d'Horline és una tintura científica i progressiva que li donarà el seu antic matís de cabells. Vostè mateix podrà aplicàr-se-la, en alguns minuts. Es absolutament inofensiva i no s'exposa al perill d'altres tintures. No li tacarà la roba ni 'l cutis, ni fa cap mala olor. Li farà desaparèixer la caspa, aseptitzarà 'l seu cabell, el fortificarà, evitarà llur caiguda, estimularà llur creixença i 'l suavitzarà i riçarà.

De venda a tot arreu, a 6 ptas. la caixa

d'AIGUA d'HORLINE

Dipòsit general:

Establiments DALMAU OLIVERES, S. A.

Passeig de la Indústria, 14.-BARCELONA

PRODUCTES HORLINE:

AIGUA d'HORLINE (tintura progressiva per als cabells blancs): 6. - DEPILATORI (actiu i inofensiu): 6. - POLVOS molt adherents: 2'50. - CREMA (evita les arrugues): 2'50. - AIGUA DENTIFRICA (en comprimits efervescents): 5. - BATHOL MONTRY (sals minerals per als banys de peus): 3'50. - SANIBEL (comprimits el bay-rhum per a regenerar el cabell): 3'50.

Incorporat a l'Institut des de 1871.—Director: Llicenciat Miquel Marcet.—Externs, mig pensionistes, interns.—PRIMARIA, COMERÇ I BATXILLERAT (oficial, col·legiat, lliure)—ENSENYANÇA MODERNA: Linguafone, Pantoscop, Dussaud

COL·LEGI IBERIC

CONSELL DE CENT, núm. 340, LLURIA, 49. — Telèfon 2090 S. P.